

DIRVA

THE FIELD
Nr. 17
Balandžio-April 25, 1957
Cleveland, Ohio

Buvom susirinkę svarstyti Lenkijos lietuvių reikalų

(Mūsų bendradarbio pranešimas)

Kovo 30 dieną vietos lietuviai pirmą kartą surengė Lenkijoje gyvenančių lietuvių suvažiavimą. Jis įvyko Lenkijos ribose (kampyje), Punske, to mieste (vadinamajame "Suvalkų trikampyje"), Punske, tuo miesto kino teatro salėje. Suvažiavime dalyvavo 120 atstovų iš visos Lenkijos. Buvo ir svečių — partijos atstovai iš Varšuvos.

Suvažiavimas turėjo prasidėti 8 val. rytą, bet prasidėjo tik 2 val. p. p. (ir truko iki 2 val. nakties). Pavėlavimas įvyko dėl to, kad reikėjo laukti, kol atvyks svečiai iš Varšuvos. Be jų niekas nebuvo leidžiamas į salę. Apie 10 valandą salės atidarymo ir svečių belaukiantieji suvažiavimo dalyviai turėjo kiek ir nerimo, kai vietoj laukiamų svečių pamatė atvykusį autobusą, iš kurio išsipyklė 30 policininkų... Pasirodė, kad jie atvyko tvarkos ir saugumo daboti, bet vėliau paaiškėjo, kad tokia didelė apsauga buvo nereikalinga, nes suvažiavimas vyko labai tvarkingai.

Suvažiavimą atidarė magistras J. Staskeliūnas, jautria kalba sveikindamas suvažiavimo dalyvius ir svečius bei linkėdamas šiam pirmajam lietuvių suvažiavimui šioms krašte nustatyti gaires tolesniam lietuvių veikimui, ypač švietimo srityje.

Suvažiavimo pirmininku buvo išrinktas J. Maksimavičius. Vyriausias suvažiavimo tikslas buvo oficialiai sudaryti visuomeniškai kultūrinę lietuvių draugiją, priimti jos įstatus, išrinkti valdybą, kuri rūpintųsi lietuvių švietimu bei kultūra jų veikla vietos sąlygose.

Suvažiavimas įvyko erdvoje kino teatro salėje, kurioje buvo labai rūpestingai surengta ekspozicija gausi lietuvių tautodailės paroda: vietos lietuvių audiniai, mezginiai, piešiniai, drožiniai, kilimai ir kt. Parodą suruošė Punsko lietuvių kultūros namų darbuotojai, vadovaujant mokytojai J. Vainaj. Ekspozatų išdėstymą meniškai sutvarkė Aldona Leončikaitė. Salė buvo išpuošta lietuviškos trispalvės motyvais.

Vyriausybės ir partijos atstovai buvo tiesiog sužavėti tvarkinga, gausia ir palyginti augšto meninio lygio paroda. Sveikiniuose jie pabrėžė lietuvių kaimiečių kultūros augtumą, kuri galinti būti pavyzdžiu visiems lenkams, rodančių, kaip galima būti darbštiems, savitiems ir sumaniems.

Referatą skaitė Juozas Vaina, kuris iškėlė gyvą reikalą vietos lietuviams sudaryti visuomeninę kultūrinę draugiją. Jis pasiūlė ir draugijos įstatų projektą, kuris

buvo entuziastingai suvažiavimo priimtas.

I draugijos vyriausį prezidentumą dauguma balsų buvo išrinkti: pirmininkas Juozas Maksimavičius, pirmininko pavaduotojai — Juozas Vaina ir J. Jakimavičius, sekretorius J. Staskeliūnas, išdėstė rinkimus, narių — J. Kšemanskas ir Br. Mickevičius.

Tarp kita ko, suvažiavime buvo keliamas reikalas: 1) steigti Punsko, Suvalkų ir Seinų apylinkėse visą eilę lietuviškų pradžios mokyklų, 2) leisti bent dvisavintinį lietuvišką laikraštį. Nusiųskusta per vietos bažnyčias varoma priešlietuviška propaganda, nukreipta prieš lietuvių reikalavimus, kad pamaldos (pamokslai), būtų lietuvių kalba. Reikalauta, kad Punsko parapiljoj, kurioje daugumą sudaro lietuviai, būtų paskirtas lietuviškai mokąs kunigas. (Kaip tik pereinamais metais iš Punsko lietuvis kunigas buvęs iškeltas).

Suvažiavimas baigtas vietos

Suvažiavimo dalyvis

PRASTI ŽENKLAI

Kaip pavasariniai žiedai, "pabiro pasklido" gandai, tik ne po laukus, o po laikraščių skiltis apie "pasitarimus dėl vienybės". Nors oficialių pranešimų nėra, bet vien tas, kad net Vliko sesija atidėta neribotam laikui, jau liudija, kad kažko laukiama.

Bet... Kaip žinoma, viena iš "nevienybės" priežasčių yra buvęs "vyriausiajam štabe" įsigalėjęs paprotys visuomenei miglas į akis pūsti, tai yra, išpūstai pasakoti dalykus, kurių arba visai nebuvo, arba kurie buvo daug kuklesni, negu pasigyrimuose nušviečiama. Ne visi jautėsi patogiai, kai ir jų vardu skelbiama nebūti laimėjimai, tad vėliau pasitraukė. Ir visuomenei tos miglos ėmė akis graužti, todėl pradėta prieš jas vis kiekiau užsimerkiti...

Dabar gandai apie pasitarimus lyg ir keltų viltį, kad ta miglovariška politika galgi pagaliau bus baigta. Bet patys pirmieji pranešimai laikuriuose laikraščiuose tiesiog įspėja susilaikyti nuo džiugavimo. Nes ir čia pradėdama ne nuo ko kito, o nuo tokio paties senojo miglų pūtimo. Štai "Nepriklausomą Lietuvą" balandžio 10 d. įdėtas pranešimas skelbia, kad "... pasitarimai dėl platesnės VLIKo bazės vyksta sėkmingai. Visi principai sutarė, dabar belieka tą nutarimą įgyvendinti".

Pasiteiravus pas vieną kitą iš

lietuvių choro koncertu, kuris pdaainavo 8 lietuviškas ir 2 lenkiškas dainas. Choras 45 asmenų, gerai vadovaujamas ūkininko Vinco Valinčiaus.

Suvažiavimas iškėlė ovacijas naujai išrinktai valdybai ir kunigui Rūkštai, kuris buvo atvykęs iš Bitom, ir kuris visas suvažiavime pasakytas kalbas vertė iš lietuvių į lenkų kalbą ir atvirkščiai, kad Varšuvos svečiai galėtų suprasti, kas suvažiavime vyksta. Svečiai tarpe buvo ir viena žydė, kuri ypatingai domėjosi suvažiavimo eiga ir rodė daug simpatijų lietuviams. Suvažiavimui buvo atsiųsta keletas sveikinimų iš Lietuvos, nuo rašytojų bei kitų kultūrininkų.

Paskutiniu metu Lenkijoje gyvenę lietuviai labai domisi lenkų repatriacijos eiga iš Lietuvos. Esama gando, kad sutartyje esąs nuostatas, pagal kurį tie ne lenkai, kurie 1939 metais Lenkijoje negyvenę, turį būti išsiųsti į "rojų". (Viešai paskelbtajame sutarties tekste tokio nuostato nėra. Suartis kalba apie repatriaciją tik viena linkme, būtent iš Sovietijos į Lenkiją. Red.). Žmonės, išgyvenę Lenkijoje po 10-15 metų, ligi šiol nežino, kokias teises jie turi Lenkijos pilietybei įgyti... Po pereinamojo laikotarpio buvęs svarstomas klausimas apie azilo teisę, bet dabar apie tai vėl tylima.

Suvažiavimo dalyvis

ty, kurie yra arčiau tų pasitarimų, paaiškėja, kad tuo tarpu yra sutarta tik dėl vieno dalyko: susitikti pasikalbėti. Esą numatyti asmenys, kurie kalbės. Kada kalbės — dar nenustatyta: kada nors po Velykų, gal gegužės mėnesio pirmą pusę. Toliau, vieni sako, kad būsia kalbama apie "grįžimą į Vliką", o kiti sako nei nemana "tą pačią košę minkyti", bet norį pasižiūrėti, ar nebus galima sudaryti ko nors geresnio, nei buvo... Taigi išeina, kad dar tik rengiamasi kalbėtis, o kas iš to išeis ar neišeis, dar niekas nežino... Tad pranešimai, esą "visi susitarė ir belieka tik įvykdyti" yra tikras miglų į akis pūtimas. Jeigu tos miglos iš šalies, tai yra blogas pasitarinavimas laukiamiems pasitarimams. O jeigu tos miglos sklinda iš katrų nors besirengiančiųjų tarsi, tai jau tikrai būtų prasti ženklai, nes rodytų, jog laikas dar tebėra nepasimokę.

KAIP UZBAIGTI NUOBODULIO PASAKĄ?

Toronto "Tėviškos Žiburiai" (Nr. 14, 1957 m. balandžio 4 d.) labai teisingai pastebėjo, kad kalbos apie "mūsų politinių grupių vienybę" yra pasaka be galo: "Eina vilkas pro vartus, užkliūva varčios ir vėl iš pradžios". Bet tų pačių "T. Ž." New York

ko korespondentas rašo, kad "kalbasi partijos su partijomis, blokai su blokais" ir kad viso to tikslas — "vėl sueiti į Vliką". Taigi išeina, kad tas pats vilkas vėl bando eiti pro tuos pačius vartus. Jeigu taip, tai ir vėl užkliūva už tos pačios varčios...

Dar "T. Ž." sako, kad tos nuobodulio pasakos kaltininkai esą centrai: "Taip vadinamos apachios, atrodo, susikalbėtų nesunkiai, jei nebūtų centrų spaudimo". Todėl, sako, "Ar nebūtų laikas apachiui paspausti viršūnes?"

Puiki mintis! Tik sukruskim! Sklinda gandai, kad "vadistų" centrai norį siūlyti visuotinius politinio centro rinkimus, tik "demokratų" centrai būk nenorį. Nejaugi tiesa? O juk tai būtų tiesiausias būdas centrams iš apachios paspausti!

Taigi ir šaukim iš apachios: nebevarinėkit senojo vilko pro senuosius vartus! Pabandykit visiškai iš naujo! Leiskit ir mums, apatiniams, nors kartą patiems pasakyti, kuo mes pasitikim!

Būrys iš "apachios".

VISAM PASAULY

Jordano valstybės vidaus krizė

vis dar nesibaigia, nes karalius nesuranda išeities, kaip nusikratyti sovietinės globos, kuri jau giliai savo nagus suleido į jordaniečių galvoseną. Jaunas, 21 metų karalius, savaime suprantama, ne pats vienas planuoja išsikaupti iš pynių, bet jam taktinai jėgų permaža ir reikia tūpėti vietoje.

Tuo tarpu Jordano arabiški kaimynai mielai laukia progos, kada bus galima Jordaną pasidalinti. Tos dalybos labai rūpi Izraeliui, nes Jordano pasidalinus tarp Sirijos ir Egipto, Izraeliui ateitų dar sunkesnės dienos.

Visi tie dalybininkai prisibijo JAV Jėgos, nes nedviprasmiškai yra supratę, kad gali gauti per nagus, jei elgsis grobuoniškai. Pats karalius tuo esąs patenkintas, bet nenorėdamas susilaukti sukurstyto arabų neapykantos turi tylėti ir laukti.

• JAV ambasadorius Rusijoje Ch. Bohlen, perkeltas į Filipinus, iš Maskvos buvo išvežtas didžiausiu JAV kariniu lėktuvu Globmaster. Rusai priekabiauja, kad toks lėktuvas buvo atsiųstas tyčia, parodyti JAV karinę galybę.

• Amerikos Raudonasis Kryžius vengrų pagalbai iki birželio mėn. 1 d. išleis \$5,250,000. Tie pinigai daugiausia išleisti išlaikant Austrijoje vengrų pabėgėlių stovyklas ir iš Austrijos išvežant 50,000 vengrų.

• Kolumbijoj ir Venezueloj per Velykų šventės buvo užregistruoti stiprūs žemės drebėjimai.

• Paryžiuje per Velykų šven-

Birželio mėn. 1-2 dienomis Clevelande įvyksta Tautinės Sąjungos seimas. Seimo rengimo reikalus aptarti įvykusio pasitarimo dalyviai. Pirmoj eilėj, iš kairės: K. S. Karpius, N. Gaidžiūnienė, adv. Julius Smetona, E. Skrabulytė, J. Chmieliauskas ir St. Astrauskas. Antrojo eilėj: B. Gaidžiūnas, J. Nasvytis, V. Blinstrubas, J. Rastenis ir J. Sakalas.

Tikras lietuvių kareivis

Newyorkiečiai pagerbs Praną Narvydą

Šį šeštadienį New Yorko lietuviai Brooklyne pagerbs vieną senosios kartos veikėjų, kuriuo yra Pranas Narvydas. Jam šiemet sukanka 70 metų amžiaus, o taipgi šiemet sukanka ir penkiasdešimt metų, kai Narvydas gyvena Amerikoje.

Pagerbimas įvyks Pliečių Klubu salėje, o jį rengia komitetas, sudarytas iš vietos organizacijų ir visuomenės atstovų.

Pranas Narvydas yra vienas tų didžiųjų lietuvių šulų, kurio dėka dygo ir gyvavo organizacijos, kultūrinės įstaigos, ruseno patriotinė ugnelė. Dar ir dabar, nors jau septyniadesimt tuosius eidamas, Pranas Narvydas, kaip tikras lietuvių kareivis, nėra pasitraukęs iš savo posto, nors tuo metu neviejas jau iš naujai atvykusiųjų, kiek padirbėję, nustojo noro ir energijos.

Ta prasme sukaktutininko atsidėjimas lietuviškam reikalui yra ne tik neeilinis, bet ir uždegantis visur, kur Narvydas dirbo ir tebedirba, savo šilta asmenybe paveikdamas ir aplinką.

Narvydas yra šiaurietis. Į New Yorką atvyko 1907 m. iš Lietu-

vos atvyko jau ne tik mokėdamas skaityti ir rašyti, bet ir kaip sąmoningas lietuvis. Atsitiktinai po balkiu pas tetėną kaime rastas "Aušros" kalendorius, keletas "Aušros" numerių, o vėliau iš kaimyno pasiskolinta Simano Daukanto Lietuvos istorija davė Narvydo sąmoningumui gerą pagrindą. Dar pusberniui būdamas jis jau rinko tautosaką ir ją siūsdavo dr. J. Basanavičiui į Bulgariją, o jo užrašytų pasakų galima rasti Basanavičiaus "Lietuviškosiose pasakose".

Amerikoje atsiradęs, Narvydas tuo pat įsijungė į lietuvišką veiklą. Jis dalyvavo M. Petrausko chore, vaidino operetėse, dirbo organizacijose, talkino iš Lietuvos atvykstantiems organizacijų atstovams.

Jis padėjo rinkti aukas Šiaulių Sąjungos atstovams J. Žilui ir dail. A. Žmuidzinavičiui; platinio Lietuvos šiaulių organą Triumfą; buvo šiaulių nariu rėmėju. O kai į Ameriką atvyko Neo-Lithuania korporacijos atstovai rinkti aukų korporacijos namams, Narvydas buvo išrinktas aukų rinkimo sekretoriumi. Už pasidarbavimą šiauliams jis yra apdovanotas Šiaulių žaigžde, o neolituanai jam yra suteikę korporacijos mecenato titulą.

Prieš tai Narvydas jau buvo porą metų pasidarbavęs ir su lietuviškais reikalais susipažinęs Lietuvos Misijoje, kuriai vadovavo adv. J. Vileišis, J. Žilius ir Pov. Žadeikis.

Jei didžiama jo nuveiktų darbų šiuo metu yra jau New Yorko lietuvių istorijoje, tai dar viena jo įkurtoji organizacija tebegyvuja nuo 1926 metų ir dabar. Tai Amerikos Lietuvių Tautininkų Klubas, savo palapas tu-

rintis pačiame Brooklyno lietuvių, Union gt. ir taip vadinamo "Grandstryčio" sankryžoje. Klubas yra išvarejęs gilią vagą lietuvių gyvenime, o nuo to laiko, kai Lietuva okupuota, dalyvauja ir visoje laisvinimo veikloje. Narvydas yra buvęs įvairiose to klubo valdybos pareigose. Ir šiuo metu Klubu veikloje gyvai reiskiasi.

Narvydas yra ypač populiarius naujai atvykusių lietuvių tarpe. Daugeliui jų jis yra padėjęs jiems tebesant Vokietijos stovyklose. Jis jiems yra išsiuntęs daugiau kaip pusę tūkstančio siuntinių, o kiekui padėjęs pinigais!

Visada energingas ir kuklus, Narvydas nuo pat savo atvykimo į Ameriką daugiausia dalyvauja tautinės krypties organizacijų veikloje. Kartu būdamas lietuvių chorų, vaidino operetėse, dirbo organizacijose, talkino iš Lietuvos atvykstantiems organizacijų atstovams. Jis padėjo rinkti aukus Šiaulių Sąjungos atstovams J. Žilui ir dail. A. Žmuidzinavičiui; platinio Lietuvos šiaulių organą Triumfą; buvo šiaulių nariu rėmėju. O kai į Ameriką atvyko Neo-Lithuania korporacijos atstovai rinkti aukų korporacijos namams, Narvydas buvo išrinktas aukų rinkimo sekretoriumi. Už pasidarbavimą šiauliams jis yra apdovanotas Šiaulių žaigžde, o neolituanai jam yra suteikę korporacijos mecenato titulą.

Prieš tai Narvydas jau buvo porą metų pasidarbavęs ir su lietuviškais reikalais susipažinęs Lietuvos Misijoje, kuriai vadovavo adv. J. Vileišis, J. Žilius ir Pov. Žadeikis.

Jei didžiama jo nuveiktų darbų šiuo metu yra jau New Yorko lietuvių istorijoje, tai dar viena jo įkurtoji organizacija tebegyvuja nuo 1926 metų ir dabar. Tai Amerikos Lietuvių Tautininkų Klubas, savo palapas tu-

tes 19,000 turistų aplankė Eifelio bokštą.

Henry J. Taylor paskirtas JAV ambasadorium į Šveicariją.

Anglijos Cantebury arkivyskupas Dr. G. Fisher su žmona šią savaitę atskrenda vizitui į JAV.

Mayflower II balandžio 22 d. išplaukė iš Anglijos kelionei į Plymouth, Mass. Anglai, pastatydami šį laivą, visiškai panašų pirmųjų emigrantų laivui, tikisi iš jo nemažai uždirbti, kaip iš turistinės pramogos.

ATVYKO
B. BILEVIČIUTĖ

Balandžio 18 d. atskrido į New Yorką Birutė Bilevičiūtė. 1956 m. spalio mėnesį Svedijos ir viso pasaulio spauda plačiai rašė apie B. Bilevičiūtę, kada ji po kelių mėnesių Europoje laivu Pabeda, išlipusi iš laivo Stockholme, pasirinko laisvę.

Dabartinėje Lietuvoje B. Bilevičiūtė profesoriavo Vilniaus pedagoginiame institute.

B. Bilevičiūtė iš New Yorko išvyko į Washingtoną pas gimines — dėdę K. Škirpą.

Mayflower II balandžio 22 d. išplaukė iš Anglijos kelionei į Plymouth, Mass. Anglai, pastatydami šį laivą, visiškai panašų pirmųjų emigrantų laivui, tikisi iš jo nemažai uždirbti, kaip iš turistinės pramogos.

Dr. A. Geručio paskaitos klausėsi virš 250 klausytojų. Pirmoj ir trečioj nuotraukoj gausiai susirinkę clevelandiečiai. Antrojo nuotraukoj: P. J. Žiūrys, Dr. A. Gerutis, J. Bačiūnas ir S. Smetonienė.

Lietuvikas savaitraštis, leidžiamas
VILNIOJE, Amerikos Lietuvių Spaudos
ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui),
1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.
Telefonas: HEnderson 1-6344.
Išleista Clevelande kas ketvirtadienį.
Redaktoriaus: Balty Gaidžiūnaus.
Įregistruota kaip antros klasės
siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Cleve-
lande pagal 1879 m. kovo 3 d. įsta-
tymą.
Prenumerata metams iš anksto:
Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00,
Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50.
Atsk. Nr. kainos 10 centų

Balys Gaidžiūnas

CHICAGOS
GYDYTOJAI

Tel. office'o EVERglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203
Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.
VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad.,
antrad., ketvirtad., penktad.,
Tik susitarus trečiadieniais.
11-2 p. p. šeštadieniais.

**PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA PERSIŪSTI
SIUNTINIUS Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ
ir kitus kraštus vis dar laikoma
PARCELS TO RUSSIA, INC.
BROOKLYN, N. Y.**

Istaiga pirmajame aukšte. Patikrinats laisvas automobiliu pasistatymas. Istaiga atidaryta kasdien, iskaitant sekmadienius nuo 9 iki 6 val. ir sešadieni. 9-4 val.

Firmos veikimas pirtvarkytas, kiekvienas siuntinys issiunciamas neatidelojant ir paskyrimo vieta pasiekia per 7 savaites, oro pasto siuntiniai per 7-10 dienu.

Taip pat Vasario 16-tai gimnazijai remti komisija kovo mėn. 2 d. suruošė vakara-šiupinį, kuris davė \$176.08 pelno. Vakaro programą paruošė ir pravedė aktorius Justas Pušdešris su gau-

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some faint horizontal lines near the top edge and a small dark spot near the center. The page is otherwise empty of text or illustrations.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

• Jaunimo Kongreso spaudos komisijon įeina Gabrielius Gedvila, Raimundas Mišauskas ir Rimas Vėžys. Komisija yra išvysčiusi plačią akciją supažindindama visuomenę su ruošiamuoju Jaunimo Kongresu.

Dabar
ats laikas
žsisakyti
DIRVA!

Federacija Europoj ir kitur

EDV. KARNENAS

Šešių Vakarų Europos valstybių drąsus žygis padėjus kurti akmenį Europos federacijai, pasirašius prekybos ir atominės energijos sutartis, yra nepaprastai svarbus faktorius Europos atečiai.

Žvilgtėkim aplinkui, kur ir kaip jau nuo seniau egzistavo federacija.

Lietuvos-Lenkijos federacija

mums yra gerai žinoma iš nelemto unijos laikų. Tų dviejų valstybių santarvė nebuvo ir negali būti geru federacijos pavyzdžiu, nes viena pusė (Lenkija) stengėsi antrą pusę (Lietuvą) paversti savo provincija ir pasidaryti didele valstybe. Tokia federacija, suprantama, susilaukė liūdną galo, kada abi buvusios didelės valstybės nustojo nepriklausomybės ir pateko vergijon.

Todėl pilnai pateisinamas 1918 m. atsikūrusios Lietuvos nusistatymas nesidėti su Lenkija, nors ji to siekė nesivaržydamas priemonėmis, okupuodama Lietuvos sostinę Vilnių su trečdaliu Lietuvos, kai prieš tai nepavyko jos pulkų žygiu užimti visą Lietuvą.

Ir kai po II Pas. karo pasklido lenkų propaganda už Rytų-Vidurio Europos Jungtines Valstybes (nuo Baltijos iki Adrijos), mes ne be šypsenos pažūrėjome į tai, kaip į nerimtą lenkų norą "vadovauti". (Žiūr. A. Plutynski knyga "Jest nas 115 milionow", 1946 m., Roma).

Austrijos-Vengrijos federacija

truko nuo 1867 m. iki I Pas. karo, kuris sugriovė Austrijos-Vengrijos imperiją. Tai irgi nebuvo tikroji federacija. Prieš tai austrai, rusų pagalba, buvo paverę vengrus. Tik vengrų atkakli kova dėl nepriklausomybės ir Austrijos kapituliacija prieš Prūsiją (Preussen) 1866 m. privertė Austrijos imperatorių Franz Joseph eiti su vengrais į kompromisą ir karūnuoti Vengrijos karalium. Tai buvo dualistinė imperija. Bet ji buvo kiek palankesnė vengrams, negu dualistinė Lenkijos-Lietuvos imperija lietuviams.

Be vengrų, Habsburgų imperija buvo apėmusi didelius plotus slavų ir italų žemių, kaip Bohemija (Čekija), Moravija, Slovakija, Galicija (Vak. Ukraina), dabartinė Jugoslavija ir k. Bet tie kraštai tada tik bruzdėjo, bet neišsikovojo didesnės autonomijos, kaip vengrams pasisekė. Vie-

nok tie kraštai nekarčiai prisimenama Austrijos monarchus, nes jie nebuvo tokie despotai, kaip rusų carai.

Vokiečių federacija

buvo bandyta įgyvendinti po Napoleono Bonapartės žlugimo. Junkeriškoji Prūsija to siekė geruoju ir piktuoju. Jos ribos siekė nuo Nemuno iki Reino. Priešinosi Baavarija ir kitos pietinės karalijos. Tik 1871 m. Prūsijos geležiniam kancleriui Bismarkui pavyko sujungti visas vokiečių karalijas ir kunigaikštijas į Vokietijos Reichą. Buvo tai savotiška vokiškoji federacija.

Tikru federacijos pavyzdžiu yra dabartinė Vakarų Vokietija. Į tą Bundesstaatą įeina visos trys santarvininkų zonos: amerikiečių, anglų ir prancūzų (Baavarija, Wuertenberg, Hessen, Baden, Rheinland, Westfahlen, Niedersachsen). Tai federalinė respublika, nepanaši į buvusią Weimaro Vokietijos respubliką, kurią Ad. Hitleris sugriovė.

Šveicarijos federacija

yra viena iš seniausių ir pastoviausių Europoje. Šveicariją sudaro 22 kantonai. Šveicarų federacija pirmą kartą paminėta 1370 m. vadinamoj Dvasiškių Chartoj. Dabartinė konstitucija priimta 1874 m.

Angliškoji federacija

yra žinoma "The Commonwealth" titulu nuo 1649 m. (Oliver Cromwell). Pačią Didž. Britanijos metropoliją sudaro konstitucinės monarchijos ryšiais sujungti keturi kraštai: Anglija, Wales, Škotija ir Šiaurinė Irlandija.

Šiai federacijai priklauso kelios dominijos ir kolonijos kituose kontinentuose. Australija ir Kanada, pavyzdžiui, nors priklauso anglų karūnai, yra pusiau nepriklausomos ir tvarkosi federaline sistema.

Amerikos federacija

mums yra geriausiai žinoma ir suprantama. Tokia federacija, kaip ir Jungtinių Amerikos Valstybių demokratija, yra bene arčiausiai idealo ir praimtiniausia visiems demokratiškiems kraštams.

JAV kūrėjams buvo lengva padėti gerus federalinius pagrindus, nes jie kūrė naują valstybę iš nenusistovėjusių kraštų ir tu-

rejo gerų pavyzdžių iš Europos. Tik šitokia federalinė sistema tinka šiam dideliui kraštui ir, kaip matome, yra JAV pastovios valdžios, kilimo, klestėjimo ir galybės pagrindas.

Čekoslovakijos federacija

yra panaši Jugoslavijos federacijai. Tos abi valstybės susikūrė po I Pas. karo, griuvus Austrijos imperijai.

Pirmoji susideda iš Bohemijos, Moravijos, Silezijos ir Slovakijos. Paskirai nepriklausomi tie keturi kraštai būtų sudarę mažas respublikas, ir jos būtų buvusios nereikšmingos, neįtakingos Europos valstybių tarpe. Gi Čekoslovakijos respublika yra apie 15.000.000 gyventojų jėga.

Antroji yra dar magesnė gyventojų sudėties atžvilgiu. Jugoslavija susideda iš šešių respublikų: Serbijos, Kroatijos, Slovė-

nijos, Bosnijos-Hercogovinos, Montenegro ir Makedonijos. Turi apie 16.000.000 gyventojų. Šiuo metu jos abi yra komunistinių jėgų kontroliuojamos.

Sovietų Sąjunga

bent teorijoje yra daugelio vadinamų liaudies respublikų unija. Tai rusiškoji "federacija", kuri yra ryškus pavyzdys kaip galima išniekinti demokratijos ir federacijos gražias idėjas. Šitokia žiauriai despotiška, Maskvos durtuvas paremta federacija, aišku, tik teroru ir gali kurį laiką išsilaikyti.

Prisiminę įvairių formų federaciją, mes galime rinktis, kuri federalinė sistema geriausiai tiktų mums, pabaltiečiams — Lietuvai, Latvijai ir Estijai.

BENDRUOMENĖS ŽINIOS

Centro valdybos biuletenis

Išleistas ir siuntinėjamas centro valdybos biuletenis Nr. 6. Turinys: bendaraštis dėl moksleivių ansamblių organizavimo, pranešimas apygardų ir apylinkių dėl medžiagos siuntimo LB metraščiui, apyskaitiniai apygardų pranešimai, liuanistinių mokyklų ir jų vedėjų sąrašas, dėl Kultūros Fondo įgaliotinių darbo, kronika, Bendruomenės mūsų spaudoje ir kt.

Dr. Gimbutienės veikalo prenumerata

Indianos universitetas sutiko išleisti dr. M. Gimbutienės veiklą "Ancient Symbolism in Lithuanian Folk Art" (tai yra knyga apie lietuvių kryžius ir kitą

lietuvių liaudies meną), jei patys lietuviai įsigis jo bent 300 egz. Todėl renkama šio veikalo prenumerata, vieno egz. kainą \$5.00. Prenumeratą siųsti Kultūros Fondui (J. Kreivėnas, 1602 So. 48th Ct., Cicero 50, Ill.) arba pačiai autorei (Dr. M. Gimbutienė, 4 Rutledge St., Boston 32, Mass.). Reikia pastebėti, kad veikalo išleidimas yra ir lietuvių prestižo klausimas, tad visi kviečiami jį prenumeruoti.

Apžvelkime bendruomeninę veiklą

Bendruomenės dirbamas lietuviškas darbas yra platus: vienu kitu veikia jos suorganizuotos ir palaikomos liuanistinės mokyklos, ji turi savo chorą, teatrą, tautinių šokių grupių, ji organizuoja dailės parodas, tautines šventes, rengia koncertus, lietuvių dienas ir t.t. Centro valdyba Bendruomenės veiklos penkmečiui apžvelgti ir darbui išryškinti leidžia metraščių, kuriame, be straipsnių, pasisakymų įvairiais mums rūpimais klausimais, bus plati ir bendruomeninio gyvenimo dalis. Apygardų ir apylinkių valdybos apžvalginis veiklos aprašymas ir kitą medžiagą prašomos siųsti centro valdybai: St. Barzdukas, 1209 Melbourne Rd., Cleveland 12, Ohio. Plačiau žr. biuletenį.

Išrinkti skyriaus atstovai į visuotiną Sąjungos suvažiavimą, įvykstantį birželio 1-2 d. Clevelande. Svarstyta koncerto ir kt. reikalai.

Tenka pasidžiaugti, kad susirinkimo metu Liberty Federal Savings and Loan Association, trumpiau pas mus vadinamas Lietuvių Banku, per jo Tarybos narį A. Bach, įteikta 75 dol. auką L. N. Fondui. Čekis išrašytas vietos Tautinės S-gos skyriaus vardas.

Skyriaus valdyba Bankui reiškia didelę padėką. Lietuvių Bankas yra labai jautrus visiems lietuviškiems reikalams ne vien tik piniginiams aukomis. Visokie susirinkimai — posėdžiai vyksta šio banko patalpose. Ir vietos Tautinės S-gos skyrius labai dažnai naudojasi jo pastoge.

Bankui ilgus metus sėkmingai vadovauja adv. Ch. Cheleden. Bankas šiais metais švenčia 56 m. sukaktį. Linkime Banko vadovybei sėkmės jo veikloje.

MUZ. KOMP. J. STROLIA APSIGYVENO PHILADELPHIJOJE

Muz. komp. J. Strolia paštoviai įsikūrė Philadelphijoje ir įsijungė į meno veiklą, dirgudamas vietos meno ansamblių ir jaunuosius mokydamas piano. Šiais metais, liepos mėn. 11 d., jis švenčia 60 m. sukaktį. Nežiūrint sunkoko gyvenimo, kompozitorius yra visad jautres ir linksmas.

Čia, Amerikoje, jau įsigijo piano derintojo taisytojo diplomą. Malonu pasidžiaugti, kad ir jį girdėsime per Tautinės S-gos koncertą.

Jo adresas: 513 Wilder St., Philadelphia 47, Pa. Telef.: HO 726-21. P. M.

CADMIJAUS AKUMULIATORIUS — BATTERY AUTOMOBILIUI

Europoje naudojamas nuo išradimo dienos — 1909 m. dar tebeveikia. Amerikoje vadinamas amžinu.

Negenda nuo šalčio, karščio, elektros smūgių. Daug kitų gerų savybių. Garantijos laikas neapribotas.

Supažindinimui perduodamas papiginta kaina. Skambinkite B. Snarskiui — KE 1-0210 arba reikalaukite garažuose.

BALTIC SUPPLY CO., 71 E. 207 St., Euclid 23, O.

Ugnim virtas

KAD DUOTŲ JUMS

ATSIGAIVINIMĄ

Dabar už vietines kainas!

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

Stroh's alus yra šviesesnis, skanesnis, daugiau gaivinantis, nes jis Amerikoje vienintelis, ugnim verdamas alus... kaitinant iki 2000 laipsnių. Ir surasite jį gerą atsigavimą pirmam stikle... ir kiekvienam stikle kiekvieną kartą.

JUMS PATIKS

Stroh's

YRA ŠVIESESNIS!

Joks Amerikos alus neturi Stroh's skonio, joks nėra gaminamas kaip Stroh's

Kaip sunku su jais kalbėtis...

K. APASČIA

1.

— Dėmesio, dėmesio! Kalba Laisvosios Vengrijos radijas. Skelbiame žmonėms ir pasauliui: — pas mus vyksta revoliucija. Ji spontaniška ir jau apėmusi visą kraštą, kaip biblinis tvanas. Budapeštas ir didesnieji miestai jau sukilėlių rankose, nors daug kur dar tebevyksta kautynės gatvėse. Sovietų armijai suduota skaudžių smūgių. Geležinė uždanga plačiai pralaužta ties Dunojumi. Ei, jūs, vakariečiai, ar jau girdėjote visas šias naujienas?

— O kaipgi, girdėjome. Kur čia negirdėsi, jei apie tuos įvykius, anot priežodžio, ir visi žvėrliai jau čirškia. Beje, čia ir laikraščiai jūsiškes naujienas įsidėjo pirmąjį puslapį, o pasižymėjusius padugnių gaivalus bei divorsus šį kartą nukimšo į antrąjį ir dar toliau, tarp dulkisurbių skelbimų.

— Ačiū už dėmesį! Sakysite, kaip revoliucija pas jus vertinama? Kokie komentarai?

— O, ji vertinama teigiamai. Tik teigiamai. Ir visa josios eiga sekama su dideliu įdomumu, nes tai didžiai sensacingas įvykis. Tokia staigmena! Ji tiesiog pribloškė mus. Įsivaizduokite, kad pas mus ne tik politikai,

bet ir patys gabiausi miegaliai nebuvo susapnavę, jog mažiukė Vengrija pakiltų ir ištų tokion gigantiskon, herojiškon kovon... Ir ar žinote — mes didžiujamės jums! Bravo, vyrai!...

— Ačiū už komplimentus! Bet mes turime priminti, kad sovietų armija nėra su naikinta, o tik apmušta. Ji užsidarė kareivinėse. Ką veiks toliau — nežinia.

— Teisingai ji ir pasielgė. Jei visa jūsų tauta nekenčia svetimos, sovietinės armijos, tai tik ir beliko sėdėti kareivinėse, rūpestingai užsidarius ir užsiraikinėjus visus vartus. — Sovietai buvo ir tebėra klatingi. Nė trupučiuką nepasitikime jais. Ta armija gali ir vėl pašipilti į gatves. Ugnyje ir kraujuje ji paskandintų sukilusią tautą. Ištiktų baisi katastrofa. Sakysite tad, ar negalvojama apie kokią nors pagalbą mums?

— O kaipgi: jis jau sugalvota ir net pakeliui į jus.

— Dvigubas ačiū! Sakysite dabar, kaip mes turėtume ją sutikti, ką ir kaip priimti? Kokios būtų jūsų direktyvos?

— Tučtuojau susitvarkysite taip, kad pilnos parengties padėtyje būtų jūsų paštas ir visi laiškanėšiai. Pasiūsta tūkstančių tele-

gramų, laiškų ir atvirukų.

— Ko? Laiškų ir atvirukų? Čia, pas mus, žvarbus ruduo, o Prima Aprilis ar Valentino diena. Kiba jūs kitokius kalendorius spausdinate? Nebesuprantame.

— Ko čia nesuprasti — tai juk mūsų simpatijos pareiškimai. Tai moralinė parama, jokiais pinigais neįvertinama. Argi jūs spėjote pasidaryti materialistais, kad visoms šioms gėrybėms atsuktumėte nugarą? O, ne, jūs tokie nesate... Todėl viską, kas pasiūta, išdalinkite savo laisvės kovotojams. Kad jie, jei ištiktų reikalas, ir vėl kautųsi kaip liūtai ir panteros. Jei jie išsilaikys moralinėse augštumose — jokia šio pasaulio galybė neįveiks jų. Ir tegu nesibaimina. Tai faktas ir garantija.

— Kągi, dėkojame! Deja, su tais laiškais ir atvirukais bus kiek keblumų.

— Kokių keblumų? Adresai yra, pašto ženklukai prilipdyti, tai ko dar?

— Na, pavyzdžiui, toks atsitikimas: 14 metų mergaitė padegė sovietų tanką, sviedusi į jį bonką su gazolinu, bet ir ji pati krito nuo jų kulų. O panašių atsitikimų — šimtais. Kam tada turėtume įteikti tuos laiškučius?

— Tik jau neišmesite kartu su sąslavomis! Turėkite proto — atiduokite josios tėvams, ar giminėms, ar jos mokyklai, ar... — Dėmesio! Dar šilta naujiena: mūsų valdžia persiorganizavo ir paskelbė tvarkysianti kraštą pagal sukilusios tautos reikala-

vimus. Ji jau susitarė ir iš sovietų išgavo žodį, kad jų armija netrukus visiškai apels mūsų šalį.

— Na, matote, kokie puikūs rezultatai. Kai tariamasi geruoju ir gražiuoju, tai ir žmonės, gal tik tiek skirtingi nuo mūsų, kad pats velnias esti sukalbamas, o sovietai visgi dėti rubaškas ir nuolatos kramto siemočkas užsigerdami vodka...

— Ir dar žinute: naujoji valdžia paskelbė Vengrijos neutralumą ir jau kreipėsi į Jungtines Tautas, kad tas neutralumas būtų jai pripažintas ir apsaugotas.

— O, pagaliau ir jūs gerai pataikėte! Mes juk visados sakėme: ten, kur rimtas reikalas, kur būtini istorinės reikšmės nutarimai — negi eisi pas burtininkes ar šundaktarius. Aišku — tik į Jungtines Tautas, į tą pasaulinį forumą, į didžiausio autoriteto instituciją...

— Atleiskite man: nebėra laiko šnekučiuotis. Atrodo, kad ir vėl įsiliepsnoja gatvių kovos. Kažkas nebegera. Mikrofoną palieku, o stveriuosi už automato ir granatų.

— Ištvėrmės, vyrai! Ir atsiminkite, kad skausmas ar džiaugsmas — mes dvasioje vis su jumis, tartum vienas kūnas. Tik nepatingėkite: nepameskite kontakto, informuokite mus!

2.

— Dėmesio, dėmesio! Čia vėl kalba Laisvosios Vengrijos radijas. Blogos žinios. Atrodo, kad visi mūsų revoliucijos laimėjimai ne-

trukus bus sutrypti. Sovietai sulaužė savo žodį. Jų armija nesitraukia. Priešingai: nauji papildymai, naujos šarvuočių kolonos skuba į mūsų šalį.

— Mums atrodo, kad jūs ten be reikalo jaudinatės. Ar tik nebus čia pagal tą posakį: baimė turi dideles akis? Na, pagalvokite tik patys: jei sovietai būtų norėję, jie jau pat pirmosiomis revoliucijos diegomis būtų taip smoge, jog tik šipuliai ir dulkės iš jūsų būtų belikę. Kogi jie būtų gaisrą, net pilnas 2 savaites?

— Jie nesugaudė padėtyje. Jie dėsė ir žvalgėsi. Jie buvo įsitikinę, kad mūsų iškovotosios laisvės apsaugoti atskubės Vakarai. Būta net stiprių gaudų, būk jau ir jūsų parašutintų divizijų mūsų žemėn nuleista...

— Kas? Mūsų parašutintininkai? Melas! Kategoriškai kartojame — melas! Tai būtų karinė intervencija. Kišimasis į svetimų valstybių vidaus reikalus. Mes gi visą laiką kartojome — mes trokštame taikos. Mes už draugišką sugyvenimą. Taika ir koegzistencija — tai mūsų šūkis, mūsų doktrina. Tik sovietai — atsiprašome už tokį žodį — tokie kvailiukai: kiek kartų mes rodėme atvirą savo širdį, o jie visvien sakė — vaje, burokas!

— Bet juk plačiai buvo garsinama mintis, kad padėsite visoms tautoms, kurios tik bandys nusikratyti sovietinių pančių. Kad paremsite išlaisvinimo pastangas. Argi ne taip?

— O, taip. Žinoma, taip. Tokias pastan-

Dr. P. Grigaičio paveikslas...

Balandžio mėn. 15 d. Naujienos atspaudė savo "garsaus" bendradarbio tulo Jono Leono, Clevelande iš visų lietuviškų organizacijų išprašyto (net ir iš klubelio už apykaklės), straipsnį, kuris toli prašoka Vilnius ir Laisvės kasdien beriamus "perlus". Neabejotina, kad ir šis rašinys bus labai palankiai sutiktas Maskvos talkininkų, kurie vėl įvykstančioje konferencijoje džiaugsis, kaip jau vieną kartą Dirvoje buvo rašyta, Naujienų tokią jiems maloniai pabertais perlais.

Per daug būtų garbės tokiems rašytojams, netekusiems bet kokių moralės ir dievai žinb kam tarnaujantiems, jei apie jų tuos nuolatinius šmeižtų jovalus kalbėtume. Bet kalbėti verta apie tą didįjį patriotą, kaip jis pats save laiko, ALT sekretorių Dr. Pijų Grigaitį, kuris tuos jovalus spausdina.

Jei sakoma, kad iš dirbamų darbų geriausiai gali pažinti patį darbininką, tai iš to atspausdo balandžio mėn. 15 d. rašinio geriausiai gali pažinti pačių Naujienų bendradarbius, ypatingai jų redaktorių, kuris taip dažnai

pasišovęs atstovauti lietuviams, bet savo tokią darbais atstovauja jau ne kam kitam, kaip Maskvos interesams.

Taigi, prie tokių reiškinų prisigyvenome. Ir prisigyvenome ALT sekretoriaus Dr. Pijaus Grigaičio globoje, labai dažnai jam pačiam Lietuvą ir lietuviams niekinantį barbarą vedžiojant už rankos per Naujienų puslapius, kad vėliau Maskva turėtų ką perspausdinti ir vergiją nešantiems lietuviams brukti panosėn kartodami, kad taip sako ne jie, bet Amerikoje spausdinamos, ALT sekretoriaus redaguojamos "Naujienos".

Nieko sau ALT sekretoriaus darbai!

St. Ašoklis

Dirvos redakcijos pastaba

Mums atsiuntė visa eilė, net priešingų pažiūrų žmonių, savo pastabas ir pasisakymus dėl tokių Maskvos toną pralenkiančių rašinių, atspausdintų Naujienose.

Redakcija yra tos nuomonės, kad tikrai per daug garbės būtų moralės netekusiems žmonėms, kaip čia mūsų beniradarbis pažymėjo, jei su jais leistumės į

bet kokias kalbas. Tegu jau tai būna Naujienų specialybė.

Dėl tos priežasties, mes atsi-prašome ir Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininką B. Babrauską, bičiulius iš New Yorko ir Čikagos, jei jų atsiųstų pasisakymų nespaušdiname.

ATVELYKIS BUS GAUSUS KULTŪRINĖMIS PRAMOGOMIS

Bostone ruošiamas kultūrinis savaitgalis. Šeštadienį (balandžio 27 d.) 2 val. p. p. Tautiniuose Namuose įvyksta literatūrinė konferencija tema "Laisvoji ir pavergtoji literatūra", dalyvaujant Kostui Ostrauskui (Philadelphia) ir dr. Julijui Kaupui (Phoenixville, Pa.). Tuo pat metu vyks tremties dailiosios knygos ir Lietuvoje dabar išleistų knygų parodėlė, o vakare pasilinksminimo vakaras. Sekmadienį (balandžio 28 d.) Municipal Auditorijoje 4 val. p. p. ruošiamas meno vakaras, kurio programą išpildys rašytojai Antanas Gustaitis, Julius Kaupas ir jaunieji menininkai Daiva Mongirdaitė, Dalila Mockapetrytė, Darius Lapinskas, merginų trio ir vyrų kvartetas.

Urbanoje vyks viduriams vakarams saskrydis. Šeštadienį (balandžio 27 d.) 1 val. p. p. universiteto YMCA patalpose kalbės Juozas Bachunas "Kaip mes galime išsilaikyti lietuvišais Amerikoje" ir Benediktas Mačiūka "Ekonominė Lietuvos sovietizacija". Po šios paskaitos bus prarvestos diskusijos dalyvaujant asmeniui, gerai pažįstamam šių dienų Lietuvos gyvenimą. Vakare ruošiamas įdomus pasilinksminimo vakaras. Meninėje programoje ruošiamoj Ritos Šimanskytės bus pristatyta lietuvių rašytojų-humoristų kūryba. Sekmadienį (balandžio 28 d.) įvyksta išvyka į Lake of the Woods vasarvietę prie Urbanos.

Čikagoje sekmadienį (balandžio 28 d.) 4 val. p. p. Lietuvių Auditorijoje įvyksta Gyvosios Lietuviybės Mėnesio ketvirtoji popietė, skirta teatrui. Rašytojas Antanas Rūkas duos paskaitą "Lietuvių dramatinė kūryba ir teatras", dramos aktoriai — Stasė Kielaitė, Ir. Nivinskaitė, Alf. Brinka, Jonas Kelečius ir Vytautas Valiukas iš Vinco Krėvės dramatinės kūrybos. Jaunųjų menininkų darbų peržvalgoje bus išstatyti Dalės Juknevičūtės kūriniai.

Visuomene kviečiama visur gausiai dalyvauti, pajusti lietuvių kultūros apraiškų gyvybingumą bei tuo pačiu, savo apsi-

RELIGINĖS MUZIKOS PASIKLAUSIUS

Bent vienas religinės muzikos koncertas per metus — jau tapo Čikagos lietuvių tradicija. Š. m. balandžio 7 d. tokį koncertą surengė Lietuvių menininkų klubas.

Koncerto svorio centre buvo iš New Yorko atskridęs vargonų muzikos mokovas Jonas Žukas. Jis meistriškai pavargonavo koncerto pradžioje J. S. Bacho Toccatą F-dur, C. Francko Prelūdą, fūgą ir variaciją ir L. Boellmano fragmentus iš Suite Gotique, o pabaigai — Ch. Widoro V-tos simfonijos finalą. Lyginant J. Žuko pajėgumą išnaudoti vargonų technikos galimybes su kitais to muzikos "pabūklų" operatoriais, persi paįprasta eilinio klausytojo išvada: kai groja J. Žukas — vargonai dideli, kai groja kiti — jie maži. Teko nugirsti betgi, kad pats virtuozas nebuvęs savo grojimu patenkintas, nes (1) vargonuose nebuvęs prieš koncertą pašalintas techninis defektas ir (2) jis neturėjęs progos kai kurių koncerte grotinių kūrinių iš anksto išmėginti koncerto vargonais, nusimanančiam muzikui bažnyčios navoje klausant, ir tuo būdu negalėjęs nuvokti tiems kūriniams tinkamos vargonų technikos vietos sąlygomis.

Svečias estas Eedo Karrisoo maloniū balsu pagiedojo T. Giordano Caro mio ben ir G. Glucko O del mio dolce ardor. Alfonsas Paukštys gražiai pasmuikavo K. Goldmarko Ariją iš koncerto op. 28 ir D. Desplaneso Intradą. Alodija Dičiūtė - Trečiokienė stipriu balsu, o viršūnėse gal lankymu, paskatinti jaunuosius kūrėjus darban. Visi parengimai ruošiami Lietuvių Studentų Santaros.

Alfonsas Paukštys gražiai pasmuikavo K. Goldmarko Ariją iš koncerto op. 28 ir D. Desplaneso Intradą.

Alodija Dičiūtė - Trečiokienė stipriu balsu, o viršūnėse gal

lankymu, paskatinti jaunuosius kūrėjus darban.

Visi parengimai ruošiami Lietuvių Studentų Santaros.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rąkandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS, 609 Society for Savings Bldg. Telef.: MAin 1-1773

Rezidencija: PENINSULA 252

sant, kai kuriose vietose akompanavimas buvęs gal kiek ir perstiprus, tušnodamas solistus.

Šiaip jau gana patenkinamai nusisekusio koncerto klausytojai pasigedo choro, kuris religiniam koncertui, ypačiai pateikiamam bažnyčioje, sudaro nepakeičiamą nuotaikos foną.

Gal dėl lietingo oro, o gal ir dėl kurių kitų priežasčių, šį kartą Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje apie ketvirtadalis stulų buvo tuščių. Nebuvo tad suprantamos tvarkdary pastangos "apsaugoti" nuo publikos šešetą ar

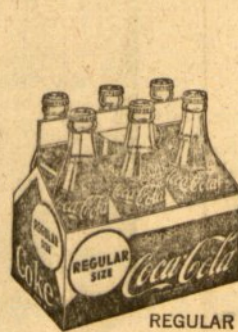
J. Lūšys

Vaišinimas per Velykas...

Linksma nuotaika prie jūsų gero skonio

"Sekmadieninis" yra įstatymas Velykų šventėms. Laikas pasiūlyti Coca-Cola... taip skanu, taip tinka. Turėkite daug Coke, šalto ir paruošto.

REGULAR

KING

GERO SKONIO ŽENKLAS

Bottled under authority of The Coca-Cola Company by THE CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY

gas mes rėmėme ir remsime moraliskai, politiškai, juridiskai, na, žodžiu, visais mums įmanomais būdais. Šia proga leiskite atskleisti ir mūsų giliausią įsitikinimą, kad ir pati komunizmo imperija pati sužlugs, kaip po stovinti ant silpnų ir neteisinių pamatų...

— Kaip? Pati savaime? Be sukrėtimų, be smūgių...

— Išpėjote mūsų mintį — pati savaime. Pasiskaitykite tik istoriją ir pamatysite: nėra amžinų imperijų. Jos visos išnyko arba išsiskirstė. Pagal nuolatinio keitimosi dėsnį. Taip, kaip pavasarį subliksčia ir sutirpsta sniego pūsnys...

— Jūs — puikūs optimistai, apdovanoti ir aiškiaregystės dovana. Jūs net numatote, kas įvyks so 50 ar net ir po 100 metų. Deja, vengrai yra sukilę šiandien, kad jau rytoj būtų laisvi... Ir vėl atsiprašau, nes gautas ekstra pranešimas. Kareivinių vartai atsidarė. Sovietų šarvuočiai ir artilerija supa mūsų miestus. Jie rikiuojasi kovai. Esame naujų skerdynių išvakarėse. Čia skubus kreipimasis į Vakarus: padėkite mums dabar! Veikite! Darykite gi ką nors! Savo iliuzijas ir astrologinius simbolius išaiškinkite mums rytoj arba poryt...

— Gerbiame, mes prašome — kantrybės ir savitvarkos. Mes juk sakėme, kad nesate palikti vieni savo likimui. Atsiminkite, kad viso laisvojo pasaulio simpatijos yra jūsų pusėje. Ir dar daugiau: jūsų reikalas iškeltas ir jau pradėtas svarstyti Jungtinėse Tautose.

Dieną naktį vyksta posėdžiai ir diskusijos. Patys geriausi kalbėtojai sako prakalbas. Žymiausi juristai netrukus suformuluos kuo palankiausius nutarimus, rezoliucijas bei deklaracijas. Tikėkite, jog nebe už kalnų ir toji diena, kada jums galėsime pasiūsti visų tu istorinės svarbos dokumentų kopijas...

— Atleiskite, kad ir vėl pertraukiau įdomų pašnekėsį... Tik ką pasklido džiugus džiugus gandas, būk pas jus jau organizuojami savanoriai. Ar tiesa?

— O kaipgi: vis ir vis rašosi savanoriai simpatijos žodžiu pasakyti, jūsų reikalui priartinti, kritusiems pagerbti...

— Ak, pavydime jums: žodžio laisvė, auksaburnių kelionės nuo tų durų lig tų durų, vis nerandant durų... Pasakykite dar, ar kas veikiama ir kitomis kryptimis, kas būtų miela mums išgirsti?

— O kaipgi: veikiama visais frontais. Štai jums keli pavyzdžiai. Mūsų visuomenė jau taip nuteikta, jog ji šiltai priima viską, kas kuo nors primena narsiąją vengrų tautą. Va, kad ir toksai reiškinys: mūsų orkestrai ir radijo stotys vis dažniau pagriežia vengrų rapsodiją, o masiškų protestų dėlei to visgi nebuvo, nors visi čia puikiai nusimano, kad dėl to turėjo gerokai nukentėti džazo, bugimugio ir rock'n'roll repertuaras. Ir dar džiugus eiškinys: žymiai padidėjo čardaso plokštelių paklausa, o ir privačiuose namuose jau nebesiraukoma, kai pietums patiekiamas juosiškis guliašas su paprika plius tokajaus

stambesnis lašas...

— Taip, visa tai — įdomios žinios žinutės... Bet, sakykite, kasgi mums iš to?

— Kaip tai — kas? Visi šitie simptomai juk sakyte sako, kad jūs ir tik jūs esate pasaulio dėmesio centre. O tai yra milžiniškos reikšmės laimėjimas propagandos atžvilgiu. Kitos tautos išleido milijonus, bet niekados nesusilaukė tokių rezultatų...

— Gana! Sustokite! Išklausykite naujausią pranešimą: sovietų šarvuočiai apsupo Budapeštą ir visomis gatvėmis veržiasi gilyn į miestą, pakeliui žudydami, sprogindami ir padeginėdami. Mūsų laisvės kovotojai įnirusiai priešinasi. Kiekvienas namas — jiems tvirtovė. Bet jų kova desperatiška, ir jie ilgai neišvers. Štai jų jū šauksmas į laisvąjį pasaulį: — išmušo mūsų paskutinioji valanda. Mes kovojame už mūsų ir jūsų laisvę. Ar ir dabar, paliksime mus vienus? Tai jokios pagalbos iš jūsų? Susimildami, darykite gi ką nors!

— Gerbiame, dar truputį kantrybės. Va, pagaliau ir jums džiugi žinia: Saugumo Tarybos posėdis ką tik pasmerkė sovietų armijos kišimąsi į jūsų vidaus reikalus ir rekomendavo, kad jinau tučtuojau apleistų jūsų šalį. Na, sakykite dabar, argi begalite ko nors daugiau pageidauti? Toksai laimėjimas iš pasaulinio masto institucijos! Visų jau viešai pripažinta, kad tiesa ir teisė jūsų pusėje. Ir tatau užprotokoluota ir parašais patvirtinta...

— Tegu dievai jums būna gailestingi, nes sovietams visas jūsų darbas tėra tik popieriai, popierėliai ir popieriukai. Jiems visa tai — kaip konfetti ir serpenti... Čia gi nuožmi kova, šiurpulinga, kruvina tikrovė, ne maskarada ir ne karnavalas. O tempora! O moris!...

3.

— Dėmesio, dėmesio! Paskutinis pranešimas laisvajam pasauliui: — Vengrijos Triumfo Revoliucija užgnaužta. Kalėjimų kiemuose skubiai statomos kartuvės, kuriose netrukus kabos laisvės kovotojai. Jų artimieji gaudomi ir vežami į Rytus. Į Sibirą. Į Kazakstaną. Kraštas kraujuoja. Mūsų šeimose tik ašaros ir aimanos. Būrių būriai bėga į užsienį. Visuotinė panika. Visa revoliucija — perniek. Tūkstančių herojų mirtys — perniek. Viskas — perniek!

— O, gerbiame, kam tokia rezignacija! Mažum sovietų armija dar paklausys Saugumo Tarybos nutarimo. Mažum ji pasišalinis iš jūsų krašto... Bet, jei tai ir nebūtų, tai nors nesakykite, kad jūsų revoliucija perniek. Ne, ji nenuėis perniek. Ji nedings užuomarštyje. Nebijokite! Istorikai užfiksuos visus, o visus jūsų herojų žygius. Viskas aukso raidėmis bus įrašyta jūsų tautos istorijon. Taipogi ir dailininkai savo drobėse taps nemirštamą pavyzdžio heroizmo žygius, skulptoriai kurs naftus paminklus ir antkapius, kompozitoriai sukurs naujų, moderniškų žygio bei gedulo maršų, poetai sudės gaudžiau-

sių elegijų ir poemų... O, ne, nesibaiminkite: dideli žygiai nenuėina niekais. Ne, niekad! Visi taip pat žino, kokias didžiules aukas jūs sudejote. Bet juk pasakyta: per skausmus į garbę. Jūs atlikote herojišką žygį. Tad dar kartą tariame — bravo, vyrai!...

— Ak, jūs ir vėl su savo pagyromis ir smilkalų dūmeliais... Argi manote, kad tik už tatau mestasi žūtbutinė kovon? Mes laukėme, kad bent pačią paskutiniją minutę jūs ištiesite savąją pagalbos ranką. Jūs, kurie nuolatos sakėte, jog džiaugsme ar skausme — jūs visados su mumis... Deja, jūs dabar guodžiate mus, jog pralietasis kraujas įrašs istorijon auksinį puslapį. Gaila, mes jo nebeskaitysime. Į kartuves ar į Sibirą varomieji nebetari skaityti istorijų. Neskaitys ne tie, kurie stovi prie išsikastos duobės, sovietiskam naganui taikant į pakaušį... Mums dabar aišku, kad mes — koegzistencijos laibui išduotoji tauta. Ir daug tokių tautų. Koegzistencijai reikia, kad visur būtų tylu ir ramu, kaip skenduoliams po ledu. Privalome nutilti. Geležinė uždanga ir vėl užsisklendžia. O, juokis, pajace, nors iš skausmo tau plyštų širdis!...

— Ei, jūs, tenai, Budapešte! Kalbėkite dar! Sakykite ką nors! Ką? Nebetarsakote? Jūs tylite? Hm... O, kaip sunku kalbėtis su tais, kurie rimtą pokalbį baigia skambia fraze iš operos. Nebeįmanomos tada jokios išvados ar sprendimai. Ir todėl iš visko išeina nei šis nei tas...

Vasario 16 Gimnazijos abiturientų egzaminai ir išleistuvės

Vokiečio mokytojo nuomonė apie lietuvius mokinius

Šiemet pirmą kartą Vasario 16 Gimnazijos abiturientai laikė baigiamuosius egzaminus vokiškų švietimo įstaigų prižiūrimi ir vadovaujami. Kovo 28 baigėsi egzaminai, kuriuos sėkmingai išlaikė visi 5 abiturientai.

Siaurės Badeno Oberschulamt'o skirtas atstovas vyresnysis valdžios tarnėjas dr. Rueckert, vadovavęs egzaminams, pareiškė, kad Vas. 16 Gimnazijos abiturientai pasiekė didelį laimėjimą savo ir gimnazijos mokytojų nepaprastu darbštumu. Kai kitiems mažumų abiturientams (čia dr. Rueckert turėjo galvoje vengrus) vertinant egzaminų rezultatus tekę kelti pažymius net dviem vienetais, lietuvių abiturientų parodytas mokėjimas prilygsta vokiečių abiturientų lygi.

Dr. Rueckert pastebėjo, kad visi abiturientai savo žiniomis parodė, kad jie yra nepaprastai darbštūs, o šliažas ir Lėnertas ir labai gabūs. Augščiausias pažymys — vienetukas vokiškose mokyklose nepaprastai retenybė, o visdėlio šliažas gavo vienetuką iš lietuvių kalbos ir istorijos, o Lėnertas iš matematikos.

Tenka pabrėžti, kad visi abiturientai sėkmingai išlaikė ir lotynų kalbą, nors jie telankė 18 savaitinių valandų kursą, o laikė už visas 27 (jie trečioje ir ketvirtoje klasėje visai nėjo lotynų kalbos, tad praleido 9 savaitines valandas). Abiturientai gaus Oberschulamt'o išduotus brandos atestatus, kurie teisiniu atžvilgiu visai prilygs baigusiujų valstybines gimnazijas atestatus.

Tiek pati egzaminų eiga, tiek pasiekimai laimėjimai yra aiškūs įrodymai, kad Vasario 16 Gimnazija yra tikrai rimta mokykla, turinti darbščius ir gerai pasiruošusius mokytojų ir kad lietuviškos visuomenės sudėtos aukos duoda gerų vaisių. Šie egzaminai, be to, pagerino gimnazijos santykius su Badeno švietimo vadovybe ir pakėlė jos pasitikėjimą šia lietuviška mokykla.

Studijoms abiturientai numato pasirinkti šias specialybes: šliažas Rimvydas žurnalistiką, Lėnertas Vilijus chemiją, Godušaitė Ingė psichologiją, Jasevičiūtė Greta ir Mariūnaitė Rimutė mediciną. Šliažas emigruoja į Ameriką.

Balandžio 6 d. 9 val. ryto šiais metais baigusiems gimnaziją abiturientams buvo iškilmingai įteikti brandos atestatai. Be mo-

kių ir mokytojų, salėje iškilinėse dalyvavo dar svečių, tarp kurių buvo ir sesija atvykusių Krašto Tarybos narių ir iš Amerikos ir Europą atvykęs Marijonų Kongregacijos vicegenerolas tėvas Vaškas.

Mokytojų Tarybos sekretoriui S. Antanaičiui perskaičius Mokytojų Tarybos nutarimą, gimnazijos direktorius pasakė abiturientams atitinkamą kalbą, nušviesdamas brandos atestato reikšmę siekiant mokslo, ir ragino atsidėkoti gimnazijai, aukotojams ir lietuviškai visuomenei.

Direktoriui iškilmingai įteikus brandos atestatus, o šliažui dar ir rėmėjų būrelio čekį \$30.00, mokytojas Antanaitis augščiausiu pažymiu baigusiam matematiką abiturientui Lėnertui įteikė savo knygą "Archimėdas". Padėkos žodį tarė abiturientas šliažas. Iškilinės baigtos Tautos Himnu.

Tą pačią dieną vakare gimnazijos salėje buvo VIII klasės su ruoštos abiturientų išleistuvės. Tarp svečių buvo PLB Vokietijos Krašto Tarybos ir Valdybos nariai, Marijonų Kongregacijos vicegenerolas tėvas Vaškas, lietuviškų darbo kuopų, veiksmingai remiančių gimnaziją, atstovai.

Kalbas pasakė Krašto Valdybos pirmininkas J. Bataitis, tėvas Bernatonis, kun. sen. Keleris, direktorius dr. A. Rukša.

STUDENTŲ ŽINIAI

STUDIJŲ DIENOS

Balandžio 26-28 dienomis Philadelphiaje įvyks Studijų Dienos rytinių pakraščiu studentams. Jas rengia, Centro Valdybos pavestas, Lietuvių Studentų Sąjungos Philadelphiajos skyrius. Sudaryta įdomi ir turininga programa, kurios centre tema bus aktualiųjų lietuviškųjų klausimų akademinių studijavimas.

Balandžio 26 d. vakare įvyks jaukus susipažinimo vakaras, gi šeštadienį, balandžio 27 d., numatytas didelis koncertas visuomenei, kurio programą išpildys studentiškos pajėgos. Oficialioji Studijų Dienų dalis prasidės balandžio 27 d., šeštadienį, 10 val.

Sąjungos Centro Valdyba ragina ir kviečia visus rytinių pakraščiu studentus Studijų Dienose dalyvauti.

SKAUTAI

PAVASARIŠKOS NUOTAIKOS SKAUTORAMA

(sks) Chicagiškė Skautorama bal. 14 d. praėjo nepaprastu pasisekimu. Ją su skautiškojo jaunimo talka surengė Chicago Skautams Remti Dr.-ja. Šventės pelnas skirtas stovyklavietei, vaistin. Pr. Rako skautams pavestame ūkyje, įrengti.

Svečių sulaukta virš tūkstančio. Jie gerėjo skautiškų darbų parodėle, kurios pasisekimui daug triūso padėjo sktn. Tumienė. Ekspozatų išstatė "Aušros Vartų" skaučių tuntas, Akad. Skaučių Dr.-vė, DLK Gedimino dr.-vė, LSB Užsienio Skyrius, Oro Skautų dr.-vė, ir "Baltijos Jūros" tunto jūrų skautai.

Skautoramos meninę dalį pravedė laužavėdys sktn. Vilijus Bražėnas iš Stamford, Conn. Tą jo tolima kelionė iš patlančio Skautoramon įnešė daug gyvumo. Jis lietuviškon dainon įtraukė visus, na o kas nežino Bražėnėlio humoro ir pokštų? Pro žiūrovus praėjo nuostabi programa: mergaičių kvartetas, jaunųjų vaizdelis "Lapė ir Kiškučiai", "Gedimino Sapno" vaidinimas, tautiniai šokiai, "Jūratės ir Kastyčio" baletas, vaizdelis "Dievui, Tėvynei ir Artimui", smuiku ir pianu atlikti veikalai, jūrų skautų semaforų signalizacija, jaunėsn. skaučių baletas ir kiti maugumynai. Ir žiūrovai gerai "įsilo" įsitraukė į dainas bei skautiškus pokštus.

Skautams Remti Dr.-jos pirm. dr. St. Biežis paminėjo, kad Chicagoje pastaruoju metu skautauja 700 lietuvių jaunuolių bei vadovų, o laisvame pasaulyje — apie 5.000. Pasidžiaugė, kad jie auklėjami artimo meilėje, krikščionybės dvasioje, atsidavę Lietuvai.

Dr. St. Biežiui už jo didelį triūną skautų labui ir darbuoantis Skautoramos reikaluose padovanota graži lietuviška lėlė, o Chicago skautų mecenatui vaistin. Pr. Rakui — stovyklavietės ("skautiškojo dvaro") aukotojui — sukeltos ovacijos.

Skautpramoje išėjo "Lituanicos" tunto metraštis. Pradžia lietuviškam spausdiniui tikrai puiki — skautukai išplatino virš 250 egz. savo metraščio. Redagavo pskn. Vyt. Šliūpas.

Skautorama pateisino skautų bičiulių bei jų pačių viltis, o taip pat savo gaivią dviasia dižugino visus svečius.

VIENAS VYRAS — NE TAIKA

(sks) Po puikios Skautoramos Chicagoje buvo skautų rėmėjų

pobūvis, kuriame dalyvavo apie pusšimtis lietuvių pramoninkų, verslininkų bei visuomenės veikėjų. Jame už nuopelnus skautams buvo apdovanoti p. Biežienė, Pr. Rakas, Kalvaitis ir S. Velbassis. Skautiškiems darbams paremti suaukota virš \$700. Po šimtinę aukoją Balzekas, P. Rakas, J. Kazanauskas ir A. Olis. Kiti po mažiau.

NERINGOS ŠOKĖJAI TELEVIZIJOJE

(sks) Chicago jūrų skautijos tautinių šokių grupė "Neringa", vad. valt. Gr. Sabaliūnaitės, puikiai pasirodė "Polka Time" televizijos programoje. Nrengiečių sušoktas "Dvigubas Lencugelis" žiūrovų buvo šiltai priimtas. Savo gražiu pasirodymų jūrų skautai-tės išgarsino lietuvių vardą milijonams amerikiečių šeimų.

GERO VĖJO KREPŠININKAMS!

(sks) Chicago jūrų skautų tunto krepšininkai, dalyvavę jaunų varžybose Detroite, užsitik-

rino sau dalyvavimą varžybose Toronte, bal. 27-28 d. Jūrų skautai Detroite nugalėjo Clevelando "Zaibo" jaunius 81:28, Chicago "Neri" 68:58, tačiau suklupo prieš Detroito "Kovo" jaunius 53:66. Vid. Vakarų sporto apygardos jaunius Toronte atstovaus "Kovas" ir "Baltijos Jūra". Gero vėjo krepšininkams vadovauja Algis Mikelevičius. Žaidžia jūrų skautai — Š. ir A. Taurai, Gulbinas, Jasimavičius ir Nemanis. Geriausi krepšių mėtikai šiuo metu yra — Sar. Tauras — 71 ir Alg. Mikelevičius — 63.

BURIAVIMO KURSAI

(sks) Chicago budžių vado jūrų sktn. E. Jasiukaičio ir jūrų pskn. A. Levano vedami buriaavimo kursai skaitlingai lankomi jūrų skautų bei j. skaučių. Pasikaitis pajvairinamos nuotraukomis, filmais bei praktiniais demonstravimais instrumentų bei burlaivių modeliais.

Ar jau
įstojai į
VILTIES
draugiją?

PACELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y.

(UŽ KAMPO BUVUSIOS VIETOS). Telefono numeriai tie patys

Ingersol 7-6465; Ingersol 7-7272.

KURI LAIKOMA PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMUI Į SSSR. (Taip pat į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus), apmokant čia vietoje muitus ir kuri garantuoja gavėjo parašą šiuo praneša:

Mūsų firmos prezidentas

MR. JOHN FEIGNER

šiomis dienomis grįžo iš Maskvos, kur vedė derybas su INTOURISTu ir atsiėkė gana palankų susitarimą muitų reikalu už dėvėtus drabužius siunčiamus į SSSR.

Pagal tą susitarimą PARCELS TO RUSSIA, INC. įgaliojama įkainuoti senas drapanas pagal savo nuožūrą, kartu iš savo pusės garantuoja teisingą ir sąžiningą įkainavimą patenkinanti reikalavimus Intouristo ir siuntinio siuntėjo.

Firma taip pat Intouristo įgaliojama organizuoti

turistines keliones į SSSR,

kaip pavienių asmenų, taip ir grupines.

Kelionių reikalų kreipkitės į mus

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1350 Bedford Avenue
Brooklyn 16, N. Y.

Nauja atmosferos garso raketa apžiūrima laivyno laboratorijose San Francisco. Ji bus naudojama apsaugos apmokymui nuo atominių bombardavimų.

! NEW YORKO IR NEW JERSEY LIETUVIŲ VISUOMENĖ

Mūsų spauda ir visuomenininkų — veikėjų kalbos išmargintos skambiais šūkais, kuriais mes esame raginami vieningai dirbti Lietuvos išlaisvinimui. Tačiau nedaug susidaro tokių progų, kada visi lietuviai, nepaisant politinių ir ideologinių skirtumų, randa bendrą kalbą ir vieningai stoja į darbą.

Tokia dėkinga proga susidarė šiomis dienomis, kai prireikėjo suorganizuoti lietuvių eiseną lojalumo parade, kurio tikslas yra pareikšti lojalumą Amerikos valdžiai ir drauge parodyti mūsų tautinį gajumą, protestuoti prieš Sovietų Sąjungos egesiją.

Lietuvių grupė šioje milžiniškoje demonstracijoje, kurią stebi milijonai amerikiečių, šiais metais paėmėme organizuoti mes — New Yorko lietuvių jaunimo organizacijos. Iki šiol lietuvių grupė lojalumo parade būdavo negausi ir silpnai, organizuota.

Tikime, kad šį kartą į parado žygiuotojų gretas su mumis stoja ir dideli būriai lietuviškos visuomenės — organizacijos, draugijos, susivienijimai ir visi pavieniai lietuviai, kurie tą dieną neužmiršė būtiniausias darbas.

Organizacijos, draugijos kviečiamos eiti atskirai, organizuotai su savo vėliavomis ir plakatais. Pavieniai žmonės kviečiami

jungtis į lietuvių masę, kurį seks organizacijos. Moterys ir mergaitės prašomos visos dalyvauti tautiniuose rūbuose. Skautai ir skautės prašomi dalyvauti uniformuotai. Taip pat ir kitos organizacijos, turinčios uniformas, prašomos jas parado metu dėvėti.

Visiems lietuvių grupės dalyviams yra pagaminti specialūs ženkleliai. Šiam paradui yra taip pat pagaminta visa eilė naujų plakatų ir ekspozatų.

Sukraskime, lietuviai! Tegul penktoji avenue nustumba, pamatysiu pirmą kartą tokį didelį būrį lietuvių lojalumo parade.

Nebūkime to parado pasyviai žiūrovais, bet gerai organizuotais ir aktyviais jo dalyviais.

Parado laikas: Šį šeštadienį, balandžio 27 dieną, 2 val. po pietų. Susirinkimo vieta lietuviams — East 92 St., New Yorke tarp Park Ave. ir Lexington Ave.

Antikomunistinis Frontas

Atletų Klubas, Liet. Studentų S-gos Skyrius,

"Operetės" Choras, Skaučių "Neringos" Vietininkija, Skautų "Tauro" Tuntas, Sporto Klubas, Studentų Ateitininkų Dr.-vė, Stud. Skautų Korp! "Vy-tis", "Šviesos" Sambūris, Veteranų Skyrius.

Mes duodam ir keičiam Eagle Stamps

the MAY Co's BASEMENT store

Išskalbkite ir pakabinkite
per 7 MINUTES!

No - Iron

FIBERGLAS Užuolaidos

SU UŽUOLAIDĖLE

Kalifornijos stiliaus!
63" ilgio

2.99

90" ilgio ... 3.99

Pilnas 66" plotis viršaus... Tinka betkuriam langui!

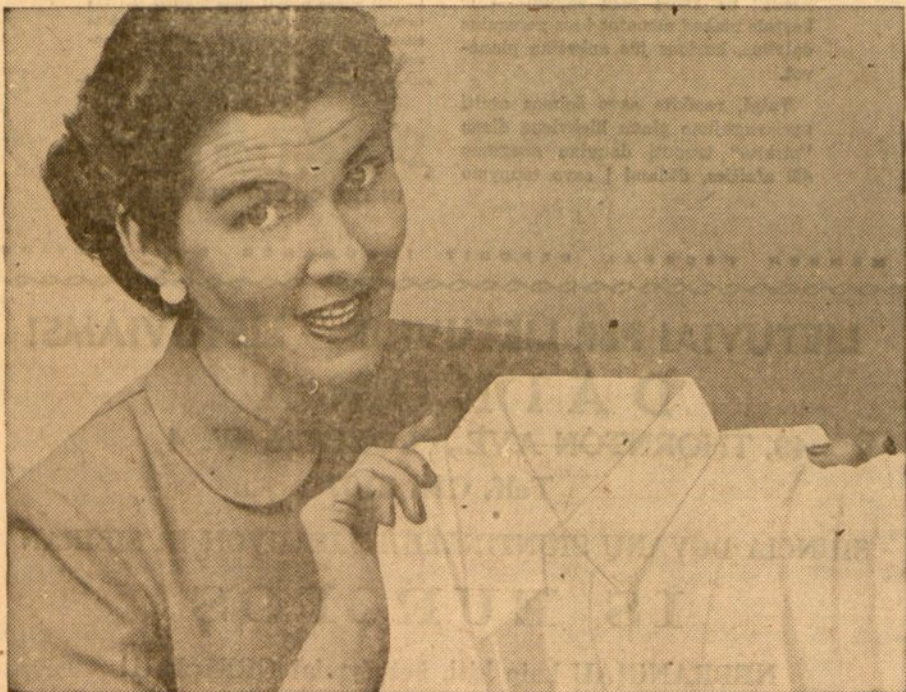
Spalvos:

Grindų	• Mint	• Auksinė
ilgumo	• Pink	• Champagne
Langų	• Zalia	• Balta
ilgumo		

Dabar jūs galite gauti užuolaidų porą, su pritaisyta užuolaidėle iš sunkaus svorio fiberglass tik už dalį medžiagos kainos. Pilnas pagražinimas kiekvienam jūsų namo langui.

Paštu ir telefonu užsakymai priimami...
Saukit CHERRY 1-3000

The May Co's Basement Drapery Department

Rubai yra švaresni... baltesni... aciū karstam vandeniui

Muilas, milteliai, skysti vandens minkštintojai — niekas taip tikrai neišplauna, kaip daug gero karšto vandens. Ir, su automatine skalbimo mašina yra specialiai svarbu, kad jūs turėtumėt vandens šildytuvą, kuriuo galit pasitikėti.

GREITO SILIMO AUI-40 GASO VANDENS ŠILDYTOJAS DUODA KARŠTĄ VANDENĮ GREICIAU... Už 1/5 KAINOS

Jis yra taip padarytas, kad sūspėtų su automatine skalbimo mašina... nesvarbu kiek kartų skalbiat. Jūs visada turėsite daug karšto vandens, ir visiems kitiems reikalingam.

Pasirinkite savo naują greitą šilstantį AUI-40 Gaso šildytuvą dabar iš vienos šių garsių firmų:

Coleman	Rex
Crane	Rheem
Hotstream	Ruud
Permaglas	Sands

Sears-Roebuck
JEI JUS GYVENAT UŽ MŪSU
PATAIKAVIMO RIBŲ, UŽEIKITE
PŠ SAVO LP-GASO PREKYB-
NINKA.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

SENIAU IR DABAR

Florida ir floridiečiai

K. S. KARIUS

Trumanas už maišymą su negrais

Mums esant Miami, ten buvo atvykęs buvęs prezidentas Trumanas pagerbti vieną žydą aktorį, jo 65 metų sukahties proga. Ta proga buvo suruošta ir žydų visuotinio fondo vaju sukelimui milijonų dolerių žydų bendriems reikalams.

Tame pagerbime dalyvavo tik šiauriečiai, žydai ypatingai. Pietiečiai nelabai įdomaujasi žydų reikalais ir jei dalyvavo, tai tik tokie, kurie surišti su politika ir kurie priklauso nuo žydų.

Žydų įtaka čia didelė, tą liudija faktas, kad Miami mayoras yra žydas. Tas rodo žydų gausų įsigyvenimą šiame Floridos rajone. Ir jie, kaip New Yorke ir kituose didmiesčiuose, ir Miami varo savo visapusišką politiką.

Dalis tos politikos atkelta tiesiog iš New Yorke: čia yra stipri žydų komunistų veikla. Žydai, kurie gali gyventi tokioje Amerikos prabangos aplinkumoje, neužmiršta komunizmo ir be slaptos veiklos, paskirais atvejais rengia viešus koncertus New Yorke komunistų spaudos palaikymui. Miami dienraščiai vienu atveju išskėlė viešumon šį žydų komunistų elgesį.

Žydai komunistai yra atkaklūs rėmėjai maišymo negrų su baltaisiais, galvodami, kad tas pagelbės praveisti komunistinę revoliuciją Amerikoje.

Trumanas, atvykęs pas žydus į svečius, apsuptas šiauriečių politikierių, drąsiai žėdė pietiečiams, jog jie "privalo suprasti, kad juodųjų su baltaisiais susimaišymas neišvengtinis; tas klausimas turės būti išspręstas taikiu būdu, parodant pasauliui, kad mes tikim į lygias teises."

Šis žydų susirinkimas nebuvo komunistų renginias ir ne komunistų žydų įtakoje, tačiau, kad šiauriečiai bendrai — žydai ir ne žydai — tiki ir nori praveisti pietuose negrų su baltaisiais sumaišymą, prieš tai kovojant pietiečiai susiduria visais frontais su visokių palinkimų žmonėmis, kurie vienodai verčia juos maišymąsi įgyvendinti.

Pietiečių desperatiški žygiai

Ne tik mums pietuose esant, bet tas daroma diena iš dienos visus metus, pietiečiams stengiantis atsispirti prieš prievartą, kuri spaudžia juos visos šalies įstatymais. Prieš tai kovojant jiems tenka griebtis tiesiog desperatiškų priemonių.

Mums esant, tas laikotarpis buvo atžymėtas spaudoje kova prieš tą jau minėtą šiauriečių milijonais palaikomą, vienų kaip geravalių Amerikos piliečių, kitų kaip komunistų ir kitokių radikalų pasaulimis naudojamą savo tikslams, Negrų Pažangos Sąjungą.

Ir Floridoje ir gretimose Georgijoje, o taip pat ir kitose pietų valstybėse baltieji stengiasi praveisti įstatymus savo ribose padaryti tą organizaciją nelegalę ir ją likviduoti. Jos agitatorius ir agentus, kurstančius negrus lauzyti tų valstybių įstatymus rūpinamasi suvaržyti ir jų veiklą padaryti priešįstatyminę. Advokatus, ginančius tos organizacijos baltus ir juodus agitatorius, lauzančius jų įstatymus, griebiasi bausti atimant jiems teisę praktikuoti.

Žygis prieš Aukščiausį Teismą

Kadangi tos negrų pažangos organizacijos veikla laikoma iškujimų juodajai gyventojų daliai lygybės, kas daroma jau nuo 1861-65 metų pilietinio karo už negrų teises, jos narių ir rėmėjų tarpe yra daugybė šiaurės žymių baltųjų žmonių. Prie tos organizacijos komunistų prisijeiimas savais tikslais juodusius kursyti ir komunistinti, visus tuos geros valios žymius amerikiečius

padaro komunistų įrankiais. Jų milijonais naudojasi komunistai savo kurstyto propagandai ir revoliucijos ruošimui negrų tarpe.

Vienas pietiečių desperatiškas žygis yra toks: Georgijos seimelyje priimta rezoliucija Kongresui Washingtone, kurioje kaltinami šeši Aukščiausiojo Teismo teisėjai, su jų pirmininku, Prezidento Eisenhowerio paskirtu buvusiu Kalifornijos gubernatorium Warren, kaip rėmėjai komunistinės veiklos. Rezoliucija reikalauja Kongresą tuos šešis teisėjus įtarti, apkaltinti ir pašalinti iš vietų!

Jie kaltinami "aukšto laipsnio nusizengimais ir nedorais elgesiais". Du teisėjai įtariamai priėmimu "atlyginimų pinigais ir kitokiomis vertybėmis" iš komunistų fronto organizacijų esant to aukšto teismo nariais.

Vienas, žydų kilmės, teisėjas Frankfurter, įvardinamas nariu tos negrų organizacijos legalės komisijos, ir sakoma, kad jis toje savo pozicijoje pagelbėjo tos organizacijos komunisti n i a m s siekimams.

Kiti trys teisėjai įtariamai su laikymu nuo deportavimo vieno komunisto "agento, kuris kaip ateivis, turėjo būti deportuotas už priešvalstybinę veiklą.

Vienas teisėjas iš tų šešių įtariamų "tikslu sutramdymu įvykdyti mirties bausmę Juliaus ir Ethel Rosenbergy, nuteistų sovietų agentų atomines paslaptis vagiant." Jų mirties bausmę įvykdyta vėliau, negu turėjo būti, tik dėl to tramdymo.

Teismo pirmininkas Warren ir kiti trys teisėjai kaltinami "uzurpavimu teisių, kokias valstybės turi ir kokias Kongresas joms pripažįsta."

Nors neįvardinama šis pastaras įtarimas, jis kaltina tuos teisėjus pasisavinimu galios versti pietines valstybes vykdyti negrų su baltaisiais maišymą mokyklose, ką tų valstybių įstatymai neleidžia daryti. Tuo būdu jie sulaužė Kongreso nuostatą ir papildę "aukšto laipsnio nusizengimą".

Kongresas per tų pietinių valstybių atstovus tą Georgijos rezoliuciją gavo, bet ji nesulaukė jokio atgarsio, rezoliucijų komisijoje pasmaugta. Tačiau tas rodo, kaip įtemptai ir išsamiai pietiečiai rūpinasi neužsileisti šiauriečiams priversti juos vykdyti Aukščiausiojo Teismo nusprendį, kurį pietiečiai mato savotiškai, bet ir šiauriečiai ne kitaip mato.

O VISGI VERTA

ir tikrai neturėsite nuostolio, jeigu susipažinsite su paskutinėmis naujienomis. Tai yra sekančios prekės, kurios pralenkia visas kitas gerumu ir pigumu.

RASOMOS MASINĖLĖS kainos nuo \$60.00.

LAIKRODŽIAI šveicarų ir kitų firmų nuo \$10.00.

FOTO APARATAI vokiečių ir kitų fabrių nuo \$15.00.

PLUNKSNAKOČIAI 14 kt. aukso garantija, 10 nuo \$7.50.

RADIJO aparatai, su kuriais girdima beveik visos pasaulio šalys, žinoma ir iš VILNIAUS transliacijos, nuo \$45.00.

VAIKAMS vežimėliai, reto gražumo sportinis ir nesportinis drauge, vokiečių ir austrų firmų, kainos nuo \$40.00.

KATALOGAS išleistas, kuriame rasite lietuviškas plokšteles su 300 pavadinimų Kipro PETRAUSKO, KUTKAUSKO, ŠABANIAUSKO, DVARIONO, GRAUŽINIO, BICKIENĖS ir kitų dainininkų įdainuotos.

GAIDAS, KNYGAS, TAUTINIUS drabužius ir kitus liet. meno kūrinius. Visko suminėti šiame trumpame rašinyje neįmanoma.

Ką bepirtumėte pasiteiraukite pas J. Karvelį, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telef. YA 7-0677.

P. S. Prekės siunčiamos į visus pasaulio kraštus.

JUOKTIS SVEIKA!

Linksmos saulėtos nuotaikos įgysį skaitydamas humoro ir savikritikos žurnalą

PELĖDA

Išėina kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn.

Rašykite šiandien: PELEDA, 231 Wallace Ave., S., Welland, Ont., Canada.

Prenumerata metams \$1.00 į visus pasaulio kraštus. Atskiras numeris 30 cent.

ŠI SEKMADIENI, BALANDŽIO 28 D. 6 VAL. VAK. ĮVYKSTA

LITUANISTINĖS MOKYKLOS

KONCERTAS - BALIUS

ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALĖJE.

VISI DALYVAUKIM IR PRISIDĖKIM PRIE MOKYKLOS ISLAIKYMO.

Koncerto-baliaus programos pildytojai — Ąžuolų oktetas. Iš kairės: Julius Kazėnas, P. Stempužis, F. Kaminskas, P. Petraitis, akompaniatorė L. Obelenytė, V. Jurgelis, L. Kazėnas, F. Zylė ir A. Kavaliūnas.

LIETUVIŠKOSIOS MOKYKLOS SVARBA

Lietuviškosios arba lituanistinės mokyklos tremtyje yra be galo reikalingos. Jos atlieka keiliariopą vaidmenį mūsų jaunomenės ateičiai.

Nuolatis turtindamos mokinių lietuviškąjį žodyną ir pratindamos juos taisyklingai lietuviškai kalbėti, lietuviškos mokyklos palaiko tam tikrą lygsvarą tarp gyvenamojo krašto kalbos ir vaiko gimtosios kalbos. Kada nelankas lietuviškos mokyklos vaikas ar jaunuolis savosios kalbos naujų žodžių bei sąvokų per mažai tegauja arba ir visiškai nebegauja, o svetimoj aplinkoj jo svetimas žodynas kasdien turtinamas — vaikas vieną dieną staiga pajunta, kad jam daug lengviau ir maloniau kalbėti svetimąja kalba. Tada tat ir prasiideda tas mūsų taip smerkiamas jaunosios kartos nutautimas. Tada jau nedaug tegali pagelbėti nei prašymai, nei griaudiniai kalbėti tėvų kalba.

Lietuviškoj mokykloj, kaip patyrimas rodo, vaikai, net ir pavysiai dalyvaudami pamokose, įgyja vis dėlto naujų lietuviškų sąvokų ir žodžių. Aktyvesnieji gi mokiniai, gerų pedagogų rankose, išnaudodami geras progas, gimtosios kalbis netik nepamiršta, bet ją visiškai taisyklingai išmoksta, neperdaug atsiliekant nuo Lietuvos gimnazijų nustatytųjų programų.

Lietuviškoj mokykla, kad ir sutrauktai pertiekdama Lietuvos istorijos, geografijos, tautodailės, lietuviškosios muzikos programą, auklėja savo mokinių tautinę sąmonę. Tat' yra svarbiausias jos uždavinys. Juk negana, kad žmogus mokės gražiai ir taisyklingai lietuviškai savo mintis žodžiu ir raštu reikšti, o negalės jausti širdyje ir sąmonėje jokios šilumos savo tėvų žemei, jos žmonėms, jos praeičiai, nemokės suprasti ir atjausti jos dabarties vargų ir ateities reikalų.

Lietuviška mokykla, telkdama mūsų priaugantį jaunimą lietuviškon aplinkon, sudaro gražių progų jam kultūringai ir gražiai pabendrauti, o tat yra be galo svarbu gyvenant išsiblaškius tarp kitataučių. Užmegstos draugystės tarp lietuvių jaunuolių yra tam tikro laipsnio garantija, kad jie taip veikliai neprapuls tarp svetimųjų, kad jie ilgiau laikysis savo lietuviškojo kamieno.

Lietuviška mokykla, vadovaujant prityrusiems lietuviams pedagogams, gali atlikti ir atlieka didelės svarbos bendrąjį auklėjimo darbą, tuo būdu siek tiek užkamsdydama spragas, kurių neretai tenka pastebėti kitų kraštų mokyklose. Savi, dar Lietuvoj išlavinti ir dirbę mokytojai gal geriau negu kitataučiai mokytojai sugeba suprasti ir įsijausti lietuviškos tremtinii ar emigrantų šeimos santykius ir problemas. Jie daugiau stengsis palankyti lietuvių šeimos tradicijas, tėvų autoritetą ir t.t.

Visa tai atsimenant, yra labai suprantamas reikalas visomis išgalėmis lietuviškas mokyklas remti, nes tai yra veiksmingiausias ir svarbiausias atsparos punktas kovoje dėl priaugančios kartos priklausymo lietuviškajai bendruomenei.

Pr. Karalius

MARGUTIS

yra pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išėina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

MARGUCIO metinė prenumerata \$3.00.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

LIETUVIŲ TAUTINIO SĄJUDŽIO RIKIMŲ KOMISIJOS

PRANEŠIMAS NR. 1

1. Lietuvių Tautinio Sąjūdžio Centro Valdybai korespondenciniu būdu rinkti Rinkimų Komisiją sudaryta Chicagoje šios sudėties: inž. Domas Adomaitis, dr. Juozas Bartkus, Petras Glemža, dr. Jonas Paplėnas ir dr. Steponas Stankus.

2. LTS Centro Valdyba siunčia balsavimo lapus su kandidatų sąrašu ir rinkimų tvarkos instrukcija visiems nariams, įrašytiems į LTS centre esamus sąrašus. Tačiau daugelio adresai yra pasikeitę, o kai kurie dėl kurių nors priežasčių gali būti į sąrašus ir visai neįrašyti. Todėl LTS nariai, negavę iš Centro Valdybos balsavimo lapų, gali iki 1957 m. birželio 1 dienos Rinkimų Komisijai pareikšti norą dalyvauti

rinkimuose ir, pranešę savo vardą, pavardę ir adresą, įsirašydinti į rinkimų sąrašus. Jiems Rinkimų Komisija tuojau pasiųs balsavimo lapus.

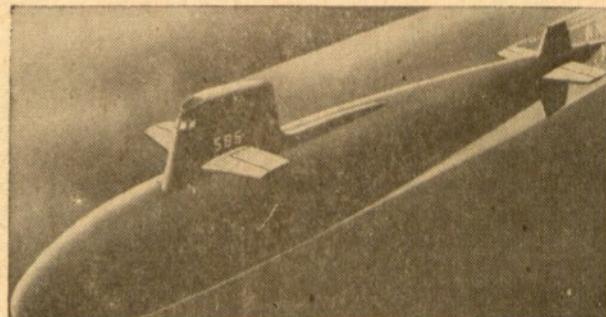
3. Australijoje gyveną LTS nariai, negavę balsavimo lapų, kreipiasi ne į Rinkimų Komisiją, bet į jos įgaliotinį šiuo adresu: Mr. P. Lukošius, P. O. Box 1665M, GOP, Adelaide, S. Australia.

JAV-se, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Europoje ir kitur gyveną LTS nariai kreipiasi į Rinkimų Komisiją Chicagoje.

4. Balsavimo lapai rinkimų instrukcijoje nurodyta tvarka išsiunčiami Rinkimų Komisijai iki 1957 m. birželio 15 dienos.

5. Rinkimų Komisijos adresas: Dr. J. Paplėnas, 5647 S. Wood St., Chicago 36, Illinois, U. S. A.

Chicago, 1957 m. balandžio 23 d.
Lietuvių Tautinio Sąjūdžio Rinkimų Komisija

Tai naujausio JAV povandeninio atominio laivo Skippack modelis, kuris dabar statomas. Jis pritaikytas įvairiom operacijom po vandeniu.

Remkite savo šeimos ateitį taupymo APSISAUGOJIMO PLANU!

Taupykite kiekvieną dieną pas Society. Jei būtų skola, jūs sumokėtumėt. Bet per dažnai jūs atidedat "sumokėjimus" už skolą jūsų šeimai — ir kartais niekad nematot tuos geresnius dalykus, kuriuos jūs anksčiau planavot.

Tai gi, remkite savo šeimos ateitį apsisaugojimo planu kiekvieną dieną "pirkite" truputį daugiau saugumo dėl ateities, dėdami į savo taupymo

skaitą pas Society... kur šimtais tūkstančiais kiti clevelandiečiai taupo.

Leiskit mums padėti jums taupyti. Jei jūs turite biudžeto neaiškumus, padarykite susitarimą su mūsų Home Budget Consultant... telefonas TOwer 1-4000.

Society FOR SAVINGS
IN THE CITY OF CLEVELAND

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

LIETUVIAI PER LIETUVIUS — LIETUVIAMS!

DAINORA

49, THORNTON AVE., LONDON, W. 4

Telf. CHI 2107

SIUNČIA DOVANŲ SIUNTINĖLIUS LIETUVON IR SIBIRAN

IŠ EUPOPOS

NEBRANGIAU kaip kiti, bet žymiai GREIČIAU!

Medžiagos, avalynė, vaistai, laikrodžiai, baltiniai ir kit.

Ypatingai skubiam reikalui esant, užsakymai priimami telefonu Londone, CHI 2107. Telefoniniai užsakymai automatiškai įrašomi plokštelėn, todėl negali įvykti klaidų.

ORO PASTO siuntiniai Lietuvą pasiekia per 10-15 dienų. Paprastu paštu 4-5 savaitės. Oro paštu 1 kilogramo persiuntimas kaštuoja 24 šilingai, arba 3 dol. 30 centų. Kiekvienas sekantis klg. — 9 šiling., arba 1 dol 30 centų.

Pareikalavus, vaistai siunčiami pagal prisiųstą receptą. Visi patarimai, paaiškinimai, kainoraščiai lietuvių kalboje siunčiami nemokamai. Kiekvienas siuntinys, įskaitant visas išlaidas, apdraudžiamas. Įmokėjimai grąžinami, jei siuntinys dingtų.

Rašykite lietuviškai, atsakysime lietuviškai tą pačią dieną.

Cleveland ir APYLINKĖSE

Dr. G. Šliūpaitė,

ponios H. Žiūrienės sesuo, draugė su H. Žiūrienės dukterim Evelyn, gyvenančia N. J., svečiavosi Clevelande. Ta proga aplankė ir Dirvos redakciją.

Dr. A. Gerutis

atsiustame laiške rašo:
Mano viešnagė Jūsų mieste man paliko geriausių įspūdžių. Ačiū visiems clevelandiečiams, man parodžiusiems tiek daug nuoširdumo. Clevelande sutikau daug senų dienų bičiulių ir pažįstamų.

Grandinėls Western Reserve Universitete

Balandžio mėn. 26 d. Western Reserve Universitete įvyksta tarptautinis pasirodymas, kuriame dalyvaus apie 40 tautų atstovų. Lietuvius atstovaus L. Saggio tautinių šokių grupė Grandinėls.

Pasirodymas vyksta 11111 Euclid Ave. balandžio mėn. 26 d. po pietų, o vakare 8:30 bus finalas, kur rinktinės tautybių grupės demonstruos savo sugebėjimus.

Pr. Joga, studijuojas paskutinį semestrą šiame universitete ir esąs Studentų Senate, sugebėjo ir lietuvius įvesti į pasirodymą. Lietuvius skyrių pasirodyme tvarko Jolanta Drasutytė.

Mūsų skautų parodomoji sueiga

(sks) Pilėniečiai, talkinami Neringos tunto skaučių, bal. 3 d. pravedė BSA 5-jo distrikto vilkių vadovams parodomąją sueigą tema — priešgaisrinė apsauga jaunesniesiems skautams. Buvo atsikviestas ugniagesių instruktorius su įrankiais, praves ti atitinkami pasirodymai bei duoti paaiškinimai kaip šia tema auklėti skautukus.

Parodomoji sueiga sulaukė didelio pasisekimo bei skaitlingų žiūrovų.

Balandžio mėn. 20 d. — didįjį šeštadienį

Clevelande termometras rodė 81 laipsnį. Tai naujas šilumos rekordas, nes tik 1917 m. tą dieną yra buvę 80 laipsnių.

LIETUVIŲ SALĖJE, CLEVELANDE, sekmadienį, 1957 m. gegužės mėn. 5 d. 6 v. v.

VYTAUTO ALANTO

"ŠIAPUS UŽDANGOS"

3-JŲ VEIKSMŲ KOMEDIJA.

Pastatymas ir režisūra — Z. Arauskaitės-Mikšienės

Vaidina — Detroito Dramos Mėgėjų Sambūris:

V. Žebertavičius
B. Rackaitė
I. Laurinavičienė
Y. Jocy
A. Kilikevičiūtė
A. Pesys
A. Jarašūnas

Po vaidinimo — šokiai ir turtingas bufetas.

Groja vokiečių šokių orkestras

Biletai gaunami "Dirvoje", pas rengėjus ir prie įėjimo.

Rengėjai: "Stp. Dariaus" Laivo jūrų skautai.

LOKOR DELICATESSEN

6502 Superior
(kampas E. 65 ir Superior)

Sveikiname visus Lietuvos klijentus. Būtinai atsilankyt j mūsų krautuvę ir pareikškit savo pageidavimus, kokių geriausių maisto produktų norėtumėt visad gauti.

Manome atidaryti specialų lietuviškų delikatesų skyrių ir pardavinėti lietuvių mėgiamus maisto produktus.

Pas mus puikiausia lietuviška duona, sūriai, ikra, alus ir vynas.

Telef. EN 1-9142

ENCIKLOPEDIJA UŽ PIGIĄ KAINĄ

Galima įsigyti naujos laidos, iš 14 tomų Webster's Deluxe Edition Encyclopedia, kurios kaina \$49.95, tik už \$15.25, primokant persiuntimo išlaidas. Jos yra kada skaitant nuo New Yorko iki gyvenamos valstybės yra nedaugiau kaip 150 mylių — \$0.94, 300 mylių — \$1.11, 600 m. — \$1.36, 1000 m. — \$1.71, 1400 m. — \$2.11, 1800 m. — \$2.58 ir virš 1800 m. — \$3.00.

Taip pat University Encyclopedia iš 12 tomų, kurios kaina \$72, bet dabar tik už \$25.50 ir persiuntimo išlaidas skaitant nuo New Yorko 150 mylių — \$1.33, 300 mylių — \$1.62, 600 mylių — \$2.05, 1000 mylių — \$2.63, 1400 mylių — \$3.30, 1800 mylių — \$4.10 ir virš 1800 mylių — \$4.81.

Užsakymus su pinigais siųsti: P. Dabrilis, 1130 E. 141 St., Cleveland 10, Ohio

Chimes Realty

GERI NAMAI

Sv. Jurgio parapijos rajone 5 k. medinis vienos šeimos namas. Naujas gaso pečius ir vandeniui šildyti tankas. Prašoma \$7,500. Turim gerą pasirinkimą vienos ir dviejų šeimos namų.

Saukit V. Banionį tarp 10 val. ryto ir 6 val. vakaro UT 1-0323

Ieškomas 5-6 k. butas

su 2-3 mieg. Sv. Jurgio ar Sv. Kazimiero parapijų rajone, tarp Superior ir St. Clair. Telef. CE 1-4059.

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
1251 Addison Road
Tel. HE 1-6352
Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ
TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinos dalių įdėjimas. Parduodami amžini automobiliai.

24 hours towing.
Dienos telef.: HE 1-6352.
Nakties telef.: LI 1-4611.

Skaitydami KARĮ būsite gerai informuoti apie pasaulinius karinius įvykius, rasite straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos retais paveikslais iliustruoti ir Lietuvos karių atsiminimus iš įvairių laikų. Metinė numeruota \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

PILIETYBĖS
EGZAMINAI

Klausimai — atsakymai iliustruoti braižiniu.

Kaina 75 c.

Gaunama pas knygų platintojų "Dirvos" admin., 1272 E. 71 St. Cleveland 3, Ohio ir pas autorių.

D. Klinga, 496 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Patair kaimynui
prenumeruoti
DIRVĄ!

GERI NAMAI

Euclid Beach apylinkė 2-jų šeimų namas; geras susisiekimas; gražus sklypas; prašo \$14,700.

Neff Rd. — 185 St. puikus mūrinis 6 kamb. colonial; 2 garažai; didelis sklypas.

Eddy Rd. — St. Clair Ave. 4 šeimų mūrinis apartamentas; prašo \$25,500.

East Cleveland j pietus iš Euclid Ave. mūrinis dviejų šeimų po 6 kamb.; 2 nauji gaso pečiai; 2 garažai.

Naujos Parapijos rajone keturi visai nauji namai.

Saukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office Kovac Realty 960 E. 185 St. KE 1-5C80

JUMS GERI NAMAI

Eddy Rd. — St. Clair rajone Labai geros pajamos. Trijų šeimų namas. Po 5x5 ir 4 kambarius. Visi dideli kambariai. Trys pilnos vonios. Gaso šildymas, garažai.

Gražus 4 kambarių vienos šeimos. Geram stovyje. Gaso šildymas. Trys garažai.

Trijų miegamųjų vienos šeimos. Labai geras namas. Kili mai. Gaso šildymas. Garažas.

RAY NAUSNERIS.

Namų prekyba; namų, baldų ir automašinų apdrauda. 11809 St. Clair

UL 1-3919 LI 1-9216

2 šeimų namas

j šiaurę nuo St. Clair, apie E. 130 gatvę, po 5 k. kiekvienam bute, gaso šildymas, 2 automobilių garažas. Parduodamas tik už \$13,900.

Turime ir daugiau gerų pirkinių. Kreipkitės j

p. ŠIRVAITĮ
Wm. T. Byrne — Real Estate
1535 Hayden Ave. MU 1-6100
ar namuose KE 1-4080

PARDUODAMI NAMAI

J. P. Mull-Muliolis
6606 Superior
E. 287 — Lake Shore

Prie pat ežero kranto naujas 2 mieg. mūrinis su pristatytu garažu. Sekmadienį po pietų bus galima apžiūrėti.

E. 130 — Shaw

Viešos šeimos 4 mieg. gerame stovyje — \$11,500.

Yra ir daugiau tame rajone gerų namų.

Bendradarbis
Algimantas Dailidė
UT 1-2345 HE 1-8516

Parduodami baldai

7 dalių riešuto valgomas. Geram stovyje. 2 miegamųjų komplektai. Daug kitų namų reikmenų. Saukti po 6 val. vakaro RA 1-0913.

PARDUODAMI BALDAI

Valgomasis, miegamasis ir salono. Saukti telefonu: EX 1-5124

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame j namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra 1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Cia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės j mus ir būsit patenkinti

PAVIENTS BILETŲ PARDAVIMAS

METROPOLITAN
OPERA

April 22 Thru 28
in Public Auditorium

MONDAY, APRIL 22

LUCIA DI LAMMERMOOR

TUESDAY, APRIL 23

LA TRAVIATA

WEDNESDAY MAT., APRIL 24

IL TROVATORE

THURSDAY, APRIL 25

CARMEN

FRIDAY, APRIL 26

LA PERICHOLE

SATURDAY MAT., APRIL 27

TOSCA

SATURDAY EVE., APRIL 27

MARRIAGE OF FIGARO

SUNDAY MAT., APRIL 28

MADAMA BUTTERFLY

VIENA PROGRAMA

\$10. \$7. \$6. \$5. \$4. \$3. \$2. \$1.20

UNION BANK OF COMMERCE

Main Banking Lobby — E. Ninth St.

at Euclid — Main 1-6300

Kasa atidaryta nuo 9:30 iki 5:30 P.M.

kasdien (išskyrus sekmadienį)

Knabe Piano Used Exclusively

Lietuvių įmonė dažo ir dekoruoja naujų ir senų namų butus ir įvairias sales. Taip pat ištaiso ir atnaujiną sienų bei lubų tinką.

Žiemos metu duodame papiginimą.

677 E. 128 St.
Telef.: MU 1-8368

WE WELCOME YOUR SAVINGS
Member Federal Deposit Insurance Corporation

GALI JUMS PADĖTI
PERKANT AUTOMOBILĮ IR
TUO SUTAUPYTI!

Prieš perkant naują ar geresnę naudotą automobilį, saukite mane.

Jūs gausite žemiausias finansavimo sąlygas: maždaug \$4.50 už \$100 perkant naują mašiną ar 6% perkant naudotą mašiną, įskaitant ir gyvybės draudimą.

Saukite: Paulina Mozuraitis, agentas

Telefonas SK 1-2183

JUOZO KAMAČIO

naujų batų parduotuvė
batų taisymas ir odos
pardavimas

1389 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu
saukit GA 1-7658 tarp 7-9 val.
vakaro. Sekmadieniais visą dieną.

J. CIJUNSKAS
LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius
apyrankes ir kitas brangenybes
Sąžiningas ir garantuotas darbas
prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

PRADEKIT MAŽA SUMA!

BET PRADEKIT DABAR!

Santaupęs apdraustos iki \$10,000

3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS
NAMAMS

THE
SUPERIOR SAVINGS
AND LOAN ASS'N

Du skyriai

6712 Superior Ave. HE 1-2498
13515 Euclid Ave. MU 1-8100

GERESNĖS statybos kontraktoriai

ISTATO MONCRIEF ORO VENTILIACIJA

• ŠALDO vasarą

• ŠILDO žiemą

I. J. SAMAS JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų
pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val.
ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST. KE 1-9737

PAGALVOKIME PRIEŠ EIDAMI AR KĄ
NORS DARYDAMI

Visiems Clevelando lietuviams reikėtų pagalvoti prieš einant kur nors praleisti linksmai laiką ar rengiant subūvimus, vakarus, vestuves — kur yra patogiausia vieta ir kur būtų pareiga visa tai atlikti. Atsakymas pats atsiranda, jei galvojame, kad savi turime remti savus. Tai būtų patogiausia vieta — Lietuvių klube ir salėje.

Lietuvių klubas ir salė po remonto — atnaujinimo dabar atrodo gražiai, jaukiai ir kiekvienam malonu pabūvoti, sutikti savus draugus, pažįstamus, praleisti lietuviškoje nuotaikoje savuose namuose.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Pilnai padengta apdrauda HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės j mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morčio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės j mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENDicott 1-1763

936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HENDERSON 1-6344, Redaktorius BALS GAIDŽIŪNAS (būto telefonas: GL 1-3976).

Kur čia gera valia?

V. RASTENIS

Baigdamas savo samprotavimus apie 1941 sukilimą, J. Liūdžius "Naujiene" perėjo prie "demokratų" ir "antidemokratų" temos šiais žodžiais:

"...tie mano barami antidemokratams (tautininkai ir jų mažieji talkininkai) taip pat myli Lietuvą savo tėvynę ir nori jai vispusiškos gerovės. Tik jų meilė ir gerovės samprata yra skirtinga nuo tų, kurie išpažįsta demokratiją bei tolerancijos pradą. Jie turi visai skirtingą pažiūrą į bendruomenę (kollektivą), tautą, valstybę ir į žmogų, kaip tų kolektyvų narį.

Mūsų antidemokratų veiksmas (viešas žodis yra veiksmas) rodo jų nuvertinimą žmogaus asmens bei jo teisių. Žmogus jiems yra tik priemonė, medžiaga, dalė masės, iš kurios totalitarinės partijos nariai bei meisteriai-vadai kuria dievinamą kolektyvą būti. Tauta ir valstybė jų požiūriu yra kažkios abstrakcijos vertybės, kuriose turi iširti paskiri asmenys. Iš šio pagrindinio skirtumo nuosekliai daromos kitos skirtingos išvados. Šiuos skirtumus privalo išsiaiškinti mūsų gerovės valios žmonės ir sentimentali patriotai".

Dėl pabrąuktųjų vietų kaip tik čia ir rengiuos kalbėti; tuo sumetimui manau tai ir pabrąukta.

Visų pirma dėl "antidemokrato" sąvokos turinio. "Antidemokratas" gali būti dvajopai suprantamas: demokratijos kaip politinės sistemos priešininkas ir tam tikro demokrato arba demokratų grupės priešininkas. Šiuo antruoju atveju priešingumo pamatas kaip tik gali būti tas, kad demokratai kartais nepamotai save taip vadina, dengiamiesi demokratų vardu, bet būdami priešingi pačiai demokratijos esmei. Pavyzdžiui, didžiausiais pasaulyje demokratais dabartiniais laikais save vadina sovietiniai komunistai. Net, rodos, ir J. Liūdžius sutiks, kad jie neteisingai elgiasi taip vadindamiesi, nes demokratijos esmė jie neigia. Būdamas tokiems "demokratams" priešingas, ir J. Liūdžius yra antidemokratas...

Bet, kad neįvyktų toks nesupratimas, J. Liūdžius įsakmiai identifikuoja, ką jis vadina "mūsų antidemokratais". Tai, jo manymu, yra "tautininkai ir jų mažieji talkininkai". Tiesa, tautininkai dėl visos eilės dalykų nesutardavo ir dabar nesutaria su mūsų socialdemokratais, krikščionimis-demokratais ir gana dažnai taip pat su liaudininkais-demokratais.

Savo laiku tai buvo daugiausia dėl praktinės santvarkos valstybėje. Tai yra, dėl demokratijos formos, dėl jos įgyvendinimo būdo. Nesakyčiau, kad tautininkų siūlytosios ar bandytosios formos visada buvo tokios, kurios vedė pačių tiesiausių keliu į demokratijos esmę, bet visiems kitiems čia paminėtiems demokratams irgi būtų galima prikačiuoti virtinę prieštariškumą, kur jie ne tik žodžiais, o ir visai konkrečiais darbais yra elgęsi ne artyn, o tolyn nuo demokratijos vedančiais būdais. Todėl aš ir nesutinku vienoki ar kitoki pasiūlymąsi demokratams apskritai kitiems vieniems ar kitiems politikotojams sutapinti su priešingumu pačiai demokratijos esmei.

Stai neseniai tam tikruose bandomuosiuose pasikalbėjimuose buvo iškeltas klausimas — o kaip kad taip pabandytumėms mūsų dabartinės politinės veiklos vadovybės klausimą spręsti rinkimų keliu? Juk rinkimų metodas laikomas gi demokratišku, ar ne?

Kas tokią mintį iškėlė? Ogi tu "antidemokratų" tautininkų atstovas. Ir koks atsakymas iš demokratų, vien sau tą vardą monopolizuojančių? Ogi toks, kad, girdi, tai minčiai jokių būdu nepritarsią socialdemokratams, nepritarsią nei krikščionys-demokratams, pagaliau, negalėsia tos minties remti nei liaudininkai (irgi demokratams). Žinoma, tas atsakymas išėjo tik iš liaudininkų, kurie tačiau sakėsi numanant kitų demokratų nuotakas.

Maža to. Tautininkai ir kiti ("mažieji" ir "didieji") tautininkai savo laiku yra pareiškę dabartinio (susiaurinto į vieną tikrą tikslą — Lietuvos nepriklausomybę) veikimo tikslo supratimą, kur ryškiai nurodė, jog siekiama svetimų valdžių iš Lietuvos pašalinimo ir sudarymo tokių sąlygų, kuriose patys Lietuvos žmonės demokratinio būdu išsiriųtų savo valdžią ir nusiųstatytų valstybės santvarką.

Aš nežinau, kas gali būti demokratiškiau, kaip toks supratimas. Tačiau mūsų "tikrieji demokratams" mano, kad taip negėrai, kad reiktų dar (ir dar, ir dar) kokių priesaikų demokratams. Jie visi labai pabrėžiamai škelbia, kad, girdi, Lietuvoje turi būti demokratiška santvarka.

Gera, su tuo sutinkame. Bet toks to noro pareiškimo būdas neatrodo labai demokratiškas, nes čia palyginti nedidelė tautos dalelė, būdama svetur, iš anksto nustato, kokią santvarką Lietuvos žmonės turės priimti. Neabejojame, kad jie, jei tik galės, tai iš tikrųjų ir pasirinktų demokratine santvarką, nors gal ir nebūtina to tipo, kurį turi galvoje socialdemokratams, ar liaudininkams, ar krikščionims, ar kas kitas, kurie kiekvienį sakdami "demokratinę santvarką" turi galvoje savišką tos santvarkos tipą ar bent pobūdį. Bet svarbu yra tik tai, kad Lietuvos žmonės galėtų patys tą santvarką pasirinkti jokios svetimos įtakos nevertėdami, neterorizuojami, nesuvedžijami, tame sprendime dalyvaudami visi ir galėdami visai laisvai savo valią išreikšti. Tai būtų, žinoma, demokratiškas būdas valiai pareikšti.

Ir mums dera visas pastangas padėti, kad Lietuvos žmonės tokia galimybe būtų sudaryta. Bet iš anksto pasakyti, ką jie turi pasirinkti, geriausia atvejų, netaktiška. Tai būtų negerbimas jų valios, taigi nedemokratiškai atrodas užsimojimas, gerokai primenantis religijos platinimą "ugniimi ir kardu" ar kitomis išankstinio įsakymo, priverstinio būdais.

Demokratija pati sau prieštara, jeigu reikalauja save priimti ne laisva valia, o privaloma. Laisvos valios pradą, žinoma, nėra demokratijai palankus, nes ji tuo apskunkina savo įsigalėjimo galimybes, stoją nelygion kovon su sistemomis, kurios nedaro ceremonijų su žmonių laisva valia. Tačiau tik čia tegali būti ir demokratijos stiprybė, jeigu ji visidėlo kur sugeba tikrai sava-

norisku pagrindu įsigalėti.

Įsakymais įgyvendinta demokratija negali būti stipri, nes jai kersija jos "pirmagimė nuodėmė". Jei prisideda dar kitos "jau nystės nuodėmės" (kai neiškenčiama nepavartojus prievartos įsitvirtinimo tikslu), savaime susidaro nusivylimas tokia "demokratija", dingsta tikėjimas demokratijos idealu, ir tada įvyksta visokių nemalonumų, imtinai su vadinamais antidemokratiniais perversmais ar net revoliucijomis. O visidėlo mūsų "tikrieji demokratams" tariai esą visai tvarkoj iš anksto diktuojami demokratine santvarką Lietuvai ir net reikalaujami, kad kiti taip pat tą darytų, ir net grasydami, girdi, kas pažodžiui paskui juos to diktato nekartos, tas bus pripažintas antidemokratu, diktatūrininku ir t.t.

Koks prieštarašimas patiems sau! Koks masto dvilypumas!

Galima sutikti su tuo, kad tautininkų meilės ir gerovės samprata gali būti kiek skirtinga nuo kurių kitų "demokratijos išpažinėjų". Skirtingų niuansų toje sampratoje gali būti net tarp paskirų asmenų, net jeigu jie ir tą pačią politinę srovę yra linkę ar prisilieję. Bet kad tautininkų pažiūroms būtų būdingas priešingumas su tolerancijos išpažinėjais, tai su tuo tikrai negalima sutikti. Jeigu imsime tą klausimą politinio mąstymo požiūriu, tai tolerancija yra kaip tik vienas iš pagrindinių dalykų tautininkų mąstyme, nes gi dėsni "vadovaukimės daugiausia tuo, kas mus, lietuvius, jungia, o ne tuo kas skiria" juk yra buvęs pagrindinis šūkis, kuriuo lietuvių tautininkų srovė išsiskyrė iš kitų lietuvių politinių srovių, skirtingaisiais tų pačių lietuvių interesais labiau susirūpinusių ir tuo požiūriu labai linkusių būti tolerantiškomis.

Tik dabar, po kelių dešimčių metų, jau ir kitos mūsų politinės srovės pradėjo kada nekada tą šūkį pakartoti jau lyg ir sava.

Tautininkai skatino Lietuvos valstybėje įvairių klasių, įvairių religijų (įskaitant ir nereligijų), net ir įvairių tautybių interesų harmonijos siekimą. Žinoma, paskiri asmenys paskiruose veiksmuose praktikoje tai šen tai ten pasielgdavo ir ne taip, kaip tos harmonijos siekimas reikalavo, betgi taip atsitinka visur ir su visais. Tuo tarpu, jeigu jau paimeime kad ir J. Liūdžiui artimiausią socialdemokratų srovę — ar seniai ji, kaip politinė srovė, tapo santūresnė, tolerantiškesnė, nedarbininkišką, neproletarišką klasių atžvilgiu? Argi klasių kovos šūkis yra tolerantiškas dėsni? Arba, ar seniai socialdemokratams, ypač lietuviškiems, socialdemokratams tapo tolerantiški religijos atžvilgiu?

©©©©©©©©©©©©©©©©

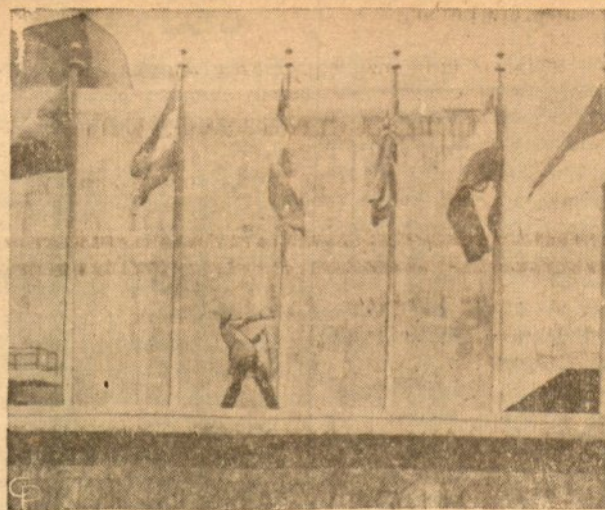
NAUJIENA!!!

PINIGAI siunčiami į Sov. Sąj. Lietuvą, Latviją, Estiją. Pilnai garantuota ir oficialiai 100 rublių \$10.00. Persiuntimas atseina \$5.00. Perlaidos didžiausia suma \$50.00. Tačiau galite siųsti perlaidų kiek norite.

GRAMERCY
Shipping Co., Inc.
744 BROAD STREET,
NEWARK, N. J.

Licensed and Bonded by N. J. State Banking Commission

©©©©©©©©©©©©©©©©

Prie J. T. iškelta 80 valstybių vėliavų. Vengras patriotas suskubo nuplauti komunistinę vėliavą, bet nesuskubo iškelti tautinės vėliavos, nes reikėjo bėgi nuo persekiojančių sargų...

Taigi, tautininkų (su "jų tautininkais") prirašymas ne tik į antidemokratų bet net ir antitolerantų kategoriją yra J. Liūdžiaus grynai arbitrališkas, netgi netolerantiškas veiksmas (jei žodis yra veiksmas).

Tolesnieji (pabrąukti) J. Liūdžiaus teigimai apie tariamas tautininkų ir kt. pažiūras juo labiau yra plikas, nieku nepamatuotas jo teigimas, ne tik nukrypęs nuo to, kas iš tikrųjų yra, bet daugumoje atvejų diametraliai priešingas tautininkų pažiūroms ir praktikai.

Pavyzdžiui, teigti, kad tautininkams taūta ir valstybė yra tik "abstrakčios vertybės", kuriuose "turi iširti paskiri asmenys", yra absoliučiai priešingai patiems būdingiausiems tautininkų nuostatymams, nekalbant jau apie paties posakio beprasmiškumą (kaip gi konkretūs asmenys gali iširti abstrakčioje vertybėje!). Priešingai, tautos solidarumas ir jos organizacija nepriklausomos valstybės forma — tautininkų aktyse visada buvo ir turbūt bus konkre-

čiausia priemonė, pats konkretiausias būdas siekti paskirų asmenų gerovės, dvasinės ir materialinės.

Tiesa, tautos solidarumas reikalauja kaip kada tam tikrų aukų iš paskiro asmens. Ir valstybė reikalauja paklusnumo įstatymams, reikalauja mokesčių, o kaip kada net individo gyvybės... Bet kur gi to nereikalaujama, išskyrus džiunglinės anarchijos gyvenimo formą? Manau, kad jeigu betkokį stebėtoją paklaustum, kuriose mūsų politinėse-ideologinėse srovėse daugiausia vyrauja individualizmas, kiekvienas pirštu nurodys visų pirma į tautininkus. Todėl apibūdinti kaip tik tautininkus (ypač lietuvių tautininkus) kaip kraštutinius kolektyvistus yra augščiau laipsnio nesupratimas.

Iš viso tas J. Liūdžiaus kalambūras labai jau primena tą "Ačiū Tau, Viešpatie, kad aš nesu toks nusidėjėlis, kaip anas muitininkas..." Geros valios žmonės, jei norės išsiaiškinti sampratų skirtumus, turės atmesti fariziejišką aiškinimosi metodą.

Po Bermudų konferencijos Kremlius rimčiau susirūpino

Prieš porą metų, kada buvo numatyta didžiųjų konferencija ženevoje, kad pasigerintų ir išgautų iš prez. Eisenhowerio palankumą, Maskvos bosai nusprendė, kad prieš tai reikia ką nors įrodyti konkrečiau, kol suvažiuos į Šveicariją.

Ir iš tikrųjų, Maskva tada nustebino visą pasaulį. Daug kartų buvo keliamas klausimas dėl sovietų kariuomenės atitraukimo iš okupuotos Austrijos dalies, bet nebuvo iš mirties taško išjudintas. Vieną dieną, visai nelauktai,

Maskva padarė staigmeną įsakymatyta didžiųjų konferencija ženevoje, kad pasigerintų ir išgautų iš prez. Eisenhowerio palankumą, Maskvos bosai nusprendė, kad prieš tai reikia ką nors įrodyti konkrečiau, kol suvažiuos į Šveicariją.

Visas pasaulis, o ypač visos rusais okupuotų kraštų tautos susimąstė. Austrai tada ištraukė visas senas paslėptas vėliavas ir paskubomis organizavo orkestrus.

Tada JAV sekret. Dulles pasakė: "Rusija pasitraukė iš Austrijos, ji trauksis ir toliau".

Po ženevos konferencijos prez. Eisenhoweris tuoju susirgo ir gana pavojinga liga. Tada Mask-

vos budeliai pagalvijo, kad tas "Amerikos liūtas" pasidarė jiems nebe pavojingas.

J. T. O. pisiems gerai pažįstamas Molotovas "niet", buvęs nutumtas į užkampį, vieno migtuvo paspaudimu vėl išlindo į pirmasias eiles. Jis yra brutalumo čempionas ir Vokietijos sujungimo didelis priešininkas.

Už komunistinio pasaulio ribų, Chruščiovas tada važinėjo po pasaulį ir valstybių vyrams, Azijoje, su Nehru prisakyje, suko galvas įrodinėdamas, kad "komunizmas įrodys ir parodys, kad yra geresnis už kapitalizmą".

O į Washingtoną tuo metu plaukė žinios, kad Rusijos terene vyksta atominių ginklų bandymų sprogimai.

Tokiai padėčiai esant, Vakarams pasidarė visai aišku, kad bet kokios derybos su sovietais yra betikslės ir svarbiausia, kad naujoviški ginklai duoda galimybę užpulti ir sunaikinti priešą bet kur, kol jis bus pasiruošęs gintis. Todėl, kad sutrūktų Kremliaus žmogžudžiams užpulti netikėtai Vakarų pasaulį ir buvę duotas parodymas imtis visų įmanomų priemonių.

Po Bermudų konferencijos paaiškėjo, kad prieš galimą sovietinę ataką JAV nusprendė ir jau perėjo į gynybos akciją. Baisieji ginklai, kuriuos turėjo tik JAV, dabar bus prieinami ir visiems NATO nariams. Toji, vi-

siems aiški gynybos determinacija Kremliaus išsukė baisy susirūpinimą.

Kaip iš kokio automato pasipylė Bulganino grąšiniai pirmaisiai švedijai, kuri neįeina į Atlanto Pakta, o paskui Japonijai, Prancūzijai, Izraeliui, D. Britanijai ir Islandijai. Grąšiniuose rašoma, kad Sov. Sąjunga reaguos į tokią agresyvią akciją ir imsis energingiausios akcijos, kad suduotų lemiama smūgį visoms įrengtoms, arti Sov. Sąjungos rubėžių, bazėms.

Vakarų pasaulio vieningumas daugiausiai nervuoja Maskvą. Kremliaus valdovai rėkiuomet anksčiau nerodė tokio nervuotumo, kaip paskutiniuoju metu. Siuntinėjami įvairioms valstybėms perspėjimai ir grąšiniai geriausiai tai įrodo.

Maža vilties, kad Maskvos budeliams pasisektų išgąsdinti NATO valstybes net ir baisiausiais grąšinimais arba komunistine propaganda.

Visi Maskvos grąšiniai buvo ramiai ir rimtai Baltųjų Rūmų spaudos konferencijoje iškomentuoti ir atremti. Prez. Eisenhoweris pareiškė aiškiai: "Tie grąšiniai neturi jokio pagrindo. Atsisveigiant į savo saugumo interesus, kiekviena valstybė turi teisę daryti tokius žygius, kuriuos ji randa būtinai reikalingus".

K. M. Juozas Šarūnas

Nauja Chicagos Sambūrio valdyba

Po intensyvaus metų darbo, Liet. Tautinio Akademinio Sambūrio Chicago skyriaus valdyba balandžio 13 d. sušaukė metinę sueigą. Šį kartą naujoje vietoje — sambūriečio Trinkauskio svetainėje. Ir tik ar ne ši aplinkybė į sueigą atvedė daugiau narių, nei jų buvo buvę praėjusiose ketiose sueigose.

Kadenciją baigusi valdyba, kaip paaiškėjo iš pirmininko K. Kasakačio pranešimo, buvo bene pati iškiskiausia iš visų buvusiųjų. Per metus ji turėjo per 4000 dol. pajamų ir, atskaičius išlaidas, kasoje naujai valdybai paliko per 600 dol. Naujųjų Metų sutikimas davęs Sambūriui apie 1000 dol. gryno pelno.

Aukoms per metus skirta 380 dol. Jų tarpe: L. N. Fondui, studentų žurnalui Lituanus ir Vasario 16 Gimnazijai po 50 dol., artimiesiems (esantiems ne JAV-se) sušelpiti 110 dol., skautams 30 dol., Washingtono sąskrydžiui 20 dol. Be to, Sambūrio centro valdybai perduota 25 dol. Sueiga šia eilę papildė, nutarusi skirti 50 dol. auką Chicagoje stotimiesiems Jėzuitų Namams, kuriuose šeimininkai žada priglausti liutuanistinę gimnaziją ir lietuvių organizacijas.

Buvusi valdyba rimtą dėmesį kreipė į LNT darbo rėmimą ir į glaudesnius santykius su Lietuvių Tautinė Sąjunga, studentais santariečiais ir kitomis artimomis organizacijomis.

Sueiga, išklausiusi praėjusios metinės sueigos protokolą, kurį perskaitė S. Mankus, ir dr. J. Juodikio pranešimo revizijos komisijos vardu, pirmininkui ir valdybos nariams padėjo užrūpestingą vadovavimą Chicagos Sambūriui.

Į naują valdybą išrinkti: inž. V. Mažeika, P. Vebras, M. Šim-

kus, dr. J. Dauparas ir S. Mankus. Revizijos komisija palikta ta pati: dr. J. Juodvalkis, S. Vidmantas ir P. Andrašūnas.

Diskutuota: aktyvesnis narių dalyvavimas Sambūrio veikloje, tautinių organizacijų darbo koordinacija, spaudos reikalai, artimųjų šalpa, nario mokesčiai ir kt.

Sueigai pirmininkavo dr. J. Paplėnas, sekretoriavo J. Pračkys.

Po sueigos ten pat buvo alutis. Jame išklaudyta aktualijų, pasidalinta mintimis ir atskiru sąrašu papildomai iš dalyvių surinkta asmeninių aukų Jėuitų Namų statybai dar apie 60 dol. Asmeninės sambūriečių aukos bus įteiktos jėzuitams drauge su Sambūrio auka iš kasos.

Alutyje tęstos diskusijos daugiausia koncentravosi apie glaudesnę tautinių organizacijų bendradarbiavimą ir spaudos stiprinimą. Alučiui vadovavo inž. J. Jurkūnas.

N. L.

DIRVĄ UZSISAKYTI

galima ir šiandien, nėra reikalauti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

LAKE ERIE LUMBER CO.

1321 MARQUETTE

Izolacijos, porčių medžiaga, fanera, durys, langai ir kita. Pramonės medžiaga. Tuoju pristatoma. ELMER HOCKER, Mgr. Vienas blokas N. W. 55 St. ir St. Clair Ave. Henderson 1-5080

Ohio gubernatorius William O'Neill buvo pasikvietęs pas savo Cuyahoga County Cosmopolitan Committee narius pasitarti dėl geresnės Ohio vadovybės ir geresnio visų reikalų sprendimo. Lietuvius tame pasitarime atstovavo adv. Julius Smetona.